

Debreceni független Újság

politikai napilap

Vásáry polgármester fegyelmijét ma kezdték tárgyalni Nyiregyházán

Öt napig tart a tárgyalás — Pontról-pontra halad a pör a vádirat szerint — Az ohati bérlet ügyei foglalják le az első két napot

Szcitovszky belügyminiszter: Az nem lehet akadály a nagytehetségű, fiatal tisztviselő előrejutásának, hogy rokonai Debrecen város bérlői

A debreceni városi közéletnek sorsdöntően fontos, nagy napja volt ma — Nyiregyházán. Ma kezdődött meg dr. Vásáry István polgármesternek és Debrecen főtitviselőinek fegyelmi pöre Szabolcs vármegye fegyelmi bizottsága előtt.

A szabolcsi vármegyei ház súlyos ezüst és arany dístételekkel ékes dísztermében, a tornyos, várszerű erődítéshez hasonló elnöki emelvény előtt hasznú, zöldrefestett asztal mellett ülnek a vádlott tisztviselők közül dr. Vásáry István polgármester, dr. Miszty Károly főügyész, Borsos József nyugalmazott műszaki főtanácsos és dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok. Mellettük dr. Tóth Aurél ny. kúriai bírósági elnök, dr. Vásáry István védője. Az asztal szegényes, festett fenyo fá egyszerűsége éles ellentétben van a berakásos, rézveretes, egész teremoldalt elfoglaló, szép, keményfa emelvény méltóságos pompájával. Főnn, az emelvényen a főispáni székben szikár, elegáns, nagyon fiatalos úr, csillogó

szemüvege alól energikus szempár néz figyelve erre, arra — Mikecz Ödön dr., Szabolcs vármegye főispánja. Baloldalán Seeberg Armin miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, jobbján dr. Kovács Elek nyug. közjegyző, ömellöttük Csicseri Orosz Sándor kir. kamarás, földbirtokos és dr. Tesslery Károly tanfelügyelő. Ez a fegyelmi bizottság. — Ügyész dr. Sárvay Elek vármegyei főügyész és előadó Siposs Ferenc dr. tb. vármegyei főjegyző, akire óriási feladat vár a következő napok folyamán: ő fogja felolvasni azt a talicskányi iratot, amely ott tornyosodik az emelvény szélsőbaloldalán.

A közgyűlési terem egyik sarkában asztal, körülötte debreceni, budapesti, nyiregyházi újságírók egy tucatnyi jegyzetelő csoportja, a sűrű széksorokban öt-hat főnyi hallgatóság.

Ilyen az a terem, amely körül közömbösen zajlik Nyiregyháza élete, de amely felé oly sokan néznek ma nagy érdeklődéssel Debrecenből.

vétség elévült s lehetetlen az, az egykori városi tanács ténye helyett azt a polgármestert vonni felelősségre, akinek a polgármesteri hivatalban az állítólagos fegyelmi vétség elkövetése idején elődje ült.

Dr. Miszty Károly vádiratában megállapítja, hogy a haszonbérbiztosíték gyanánt a Debreceni Első Takarékpénztár készízető kezessége szolgált. Az ügyet megvizsgálta a törvényhatóság s rendbenlévőnek találta.

Tanuként ugyanezt vallotta Ary Lajos városi főszámvéző.

Dr. Magoss György tanuallomása szerint a szerződés 20. pontja egyévi haszonbérbiztosítékot kívánt, 27. pontja

pedig elfogadta a Debreceni Első Takarékpénztár készízető kezességét. Miután szóban sem forgott, hogy 2 évi biztosíték lett volna leteendő, a 27. pont a 20. kielégítésére szolgált, vagyis külön biztosíték letévését tette feleslegessé.

Dr. Mikecz Ödön főispán: Nem szolgáltattott a vizsgálat adatot arra, hogy miért kellett két pontban intézkedni a biztosítékról, a 20. és 27. pontban?

Siposs főjegyző: Erre nincs adat.

Felolvassák a főispán utasítására a szerződés 20. és 27. szakaszát, a 27. szakasz egyenesen utal a 20-ra, hogy annak értelmében vállal a Debreceni Első Takarékpénztár készízető kezességét.

A haszonbérmezséklés és az újabb bérbiztosíték

Siposs főjegyző ismerteti most a haszonbérmezséklés ügyét, a második vádpontot, az újabb bérbiztosíték határozatlan bekebelezéséről. Az eredeti szerződés kikötött 151 kg. holdankénti haszonbért. 1924-ben ez 53 vagon búzát tett ki. Az első gazdasági év lejártá előtt kérték az első bérleszállítást. Ekkor a búza mázsájára 350.000 korona, a rozsrá 250.000 korona váltásigot szabott a közgyűlés és haladékat adott, de az egyévi haszonbér biztosítása mellett. Ezt a nagycseri, szépesi ingatlanra és a Péterfia uccai ház zálogjogával adták meg a bérlők. Az ingatlanok értéke 3 milliárd korona volt, teherként szerepelt 900 millió korona. Azon a városi tanácsi ülésen dr. Vásáry István — akkor polgármester, helyettes főjegyző — elnökölt, amely ezt a biztosítékot elfogadta.

Dr. Vásáry polgármester védekezésében előadja, hogy valóban elnökölt, de az elnök a határozat hozatalába nem folyt be, mert az elnök a határozat hozatalába csak akkor folyhat be, ha a szavazatok egyenlően oszlanak meg, márpedig a határozat egyhangú volt. Lehetetlen lenne tehát oly tisztviselőt felelősségre vonni, aki a határozat meghozatalában részt nem vett. A biztosíték egyébként is kielégítő volt a város érde-

kei szempontjából s ezt bizonyította az akkori birtokárakkal is. Később lejjebb szállott ugyan az ingatlanok értéke, erről azonban a városi tanács nem tehetett. Akkor még senkisé gondolt a földárak csökkenésére. Különben is a bérlet összes ingó felszerelésére a város zálogjogot vett. Ezek az ingóságok értékben másfélmilliárd koronára ruktak.

Azt is felrója terhére a belügyminiszteri leirat, hogy a biztosítékot elrendelő belügyminiszteri leiratnak végrehajtását polgármesterré választása után sem szorgalmazta. Vásáry polgármester azzal védekezik, hogy egy 1926-ban érkezett s végrehajtott belügyminiszteri leiratnak a végrehajtását 1928-ban, polgármestersége idején nem is szorgalmazhatta.

Dr. Miszty Károly védekezése e pontra nézve ugyanez. Elmondta azonban, hogy a törvényhatóság a legnagyobb kimélettel kezelte a bérlőket kivétel nélkül s az volt a vezérlő elv, hogy rem szabad bántani a bérlőket soha, ha a város a bérkövetelést biztosítani tudja. — Tény az is, hogy az ohati bérlők jól gazdálkodtak, a földet jókarban tartották, az előző bérlő szalmatermesének átvétele alkalmával a várossal szemben nagyon gavallérosan viselkedtek. Különben is, a fegyelmi vétség fenforgása esetén, ugyis elévült.

Mi politikamentesen látjuk el tisztünket, — mondja Mikecz főispán

A tárgyalás megkezdése előtt a debreceni újságírók bemutatkozó látogatást tesznek Mikecz Ödön dr. főispánnál. Szívélyesen, barátságosan fogadta a főispán a sajtó képviselőit s röviden információt adott a tárgyalás menetéről.

— Öt nap alatt keresztül kell mennünk az ügyön — mondta. — Az első naptól

függ, hogy délután tartunk-e tárgyalást és hány óra hosszát.

— Arra kérem az urakat — fejezte be szavait —, hogy ugyanolyan higgadtan, nyugalommal és politikától mentesen lássák el a közönség informálását, mint amilyen tárgyilagosan és politikamentesen látjuk el bírói tisztünket mi.

Az első vádpont: a Vásáry-bér.ők óvadéka

Valamivel 10 óra előtt nyitotta meg a fegyelmi bizottság tanácskozásait dr. Mikecz Ödön főispán.

Siposs Ferenc tb. főjegyző felolvasta a fegyelmi elrendelő belügyminiszteri leiratokat.

Ezután pontonként mennek végig a vádakon. Dr. Siposs Ferenc tb. főjegyző felolvassa a vád első pontját, amely szerint özv. Vásáry Andrásné és társai kötelesek voltak egyévi bérig óvadékat adni s ezt dr. Vásáry István polgármestersége alatt nem követelték meg tőlük. Dr. Miszty Károly főügyész a szerződés e pontjának végrehajtására nem tett előterjesztést.

A vizsgálóbiztos ezt alapította meg té-

nyül dr. Vásáry István pedig előadta vádiratában hogy a szerződés biztosítéka képen a Debreceni Első Takarékpénztár a bérlőkért készízető kezességet vállalt. Ez nagyobb biztosíték volt a város számára, mintha értékpapírt, vagy ingatlant kötöttek volna le, mert azok értéke lemorzsolódhatott volna. Valóban, azóta az értékpapírok éppen úgy, mint az ingatlan, nagy értékcsökkenésen mentek keresztül. A város érdekeit tehát még jobban megvédték, mint ahogy a szerződés kívánta. Egyébként törvény tiltotta meg számára, hogy rokonának anyagi ügyébe beavatkozzék. A szerződés megkötésekor kellett volna követelni a biztosítékot. Azóta, 1923 óta már ez a fegyelmi

Az akkori belügyminiszter nem látott érdekeltséget

Hegymegi Kiss Pál tanuallomását olvassák fel arról, hogy a képviselő dr. Vásáry István polgármesterré jelölés-

sét kifogásolta. Dr. Hadházy Zsigmond főispán panaszát közvetítette Szcitovszky Béla belügyminiszterhez, aki a képviselő.

ház karzatán meghallgatta Hegyemegyi Kiss Pált. A képviselő elmondta, hogy azért kifogásolta dr. Vásáry polgármesterre jelölését, mert testvérei a város nagybérlői voltak. A belügyminiszter akkor kijelentette, hogy ezt nem látja összeférhetőnek.

Dr. Hadházy Zsigmond akkori főispán vallotta a vizsgálóbiztos előtt, hogy Hegyemegyi Kiss Pál panaszát ő közvetítette Szcitovszky belügyminiszterhez, aki informáltatta magát a következőképpen döntött:

Az, hogy a Vásáry-testvérek egy városi birtokot bérelnek, nem lehet akadály, egy nagytehetségű, fiatal tisztviselő előmenetelének.

Vargha Elemér polgármesterhelyettes vallotta, hogy az ohati bérlet ügyében sem őt, sem tisztviselőit Vásáry polgármester soha nem befolyásolta.

Zöld József tb. polgármesterhelyettes főjegyző vallotta, hogy a kérdéses biztosíték (a ház, a két birtok, és az ingóságok) a város érdekeit kielégítette.

Dr. Debreczeny Barna vallotta, hogy az ohati birtok ügyében kiküldött bizottság kifogástalannak találta a Vásáryak gazdálkodását s a második helyen való bekebelezést senkisé megkísérelte.

A fegyelmi biztos megállapította, hogy a biztosítékul adott telket 42.000, a két földet 10-10.000 pengőre becsülte a becsüs.

Mikecz főispán Vásáry polgármester kérésére felolvassa a becsüs nyilatkozatát, amely 1931-ben 50.000 pengőre becsülte a Péterfia uccai telket.

Vásáry polgármester kérésére Siposs főjegyző felolvassa azt a közgyűlési határozatot, hogy a biztosíték lekö-

tése előtt 60 vagon búza törlesztést eszközöltek s így a biztosíték kétségkívül fedezte a 86.000 pengős előírást.

Misztly Károly tiszti főügyész megállapítja, hogy ő a biztosítandó összegnek 818 millió helyett 900 millió felemelését javasolta. Kérésére felolvasták azt a városi közgyűlési határozatot, amely kimondja, hogy az elemi kár által sújtott bérlőknek engedményt ad s bizottságot küldött ki, amely egyenként bírálja el a különböző bérlők elemi kárát s állapítja meg az engedmény összegét.

Mikecz főispán: Az ohati bérlők azért kaptak 1925-ben bérelengedést, mert aszálykáruk volt. A határozat szerint 43% os földadómérséklést is kaptak aszálykár címén. Szerezzék be a bizottság a pénzügygazgatóság adókegyelmi jegyzőkönyvét.

Vásáry polgármester: Nem ellenzem, de feleslegesnek tartom, mert az 1925 nyarán kiküldött szakbizottság 10 bérlőten állapított meg aszálykárt s ezek közül négyen oly nagyot — köztük az ohatit is —, hogy ezekre bérelengedést javasolt. Ez megbízható adat.

Seeberg Armin pénzügygazdátó kérésére elrendeli az elnöklő főispán az adókegyelmi jegyzőkönyv beszerzését.

A belügyminiszteri leirat azt mondja, hogy a főtisztviselők késedelmeskedése miatt nem sikerült a városnak első helyen bekebelezést kapnia a telekre s a földekre. Misztly főügyész reámutat arra, hogy már a bekebelezést elrendelő közgyűlési határozat kimondása idején 72.000 pengő vetőmagkülönség volt bekebelezve az ingatlanokra.

Felolvassák az iratokat s valóban így van.

Két fizetési halasztás körül

Ezzel áttérnek a harmadik vádpont tárgyalására. Ennek a pontnak a lényege: Vásáry József 1929 folyamán két fizetési halasztás iránti kérvényt adott be. A városi tanács az 1928. évről hátralékos 15.979 pengő megfizetésére 60 nap haladékot adott s beleegyezett, hogy az első két negyedévi 1929-es haszonbért csak 1929 okt. 1-én rendezzék. Pedig akkor már összesen 170.392 pengő bértartozásuk volt a bérlőknek: másfélévi bér.

Vásáry polgármester védekezésében előadja, hogy a tartozások a közgyűlési határozatok folytán nem voltak esedékesek. Különben is a város számára 326.000 pengő biztosított összeg elégséges fedezetül szolgált arra, hogy a városi tanács

emberségesen bírálja el az elemi csapástól sújtott bérlők kérését. De nemcsak méltányosság kérdése volt ez — mint egy főispáni átirat is bizonyítja —, hanem a város anyagi érdeke is. Ha ugyanis a bérlők tönkremenne a bérletet elhagyják volna, a város olyan magas bérek mellett új bérlőket nem kapott volna. Az így előálló veszteség súlyosabban érintette volna a várost, mint a különben jól gazdálkodó bérlőknek adott kedvezmény.

A vád kijelenti, hogy főispáni leíratra enyhítő körülményként nem lehet hivatkozni, mert a fizetési halasztást adó tanácsi határozatot ez előtt adták ki.

Miért nem pereltek?

A negyedik-ötödik vádpont az, hogy dr. Vásáry István polgármester és Misztly főügyész az ohati bérlőket kötelezettségük törlesztésére nem szorították kellőképpen, a perelést nem rendelte el a közgyűlési és tanácsulési határozatok ellenére sem, a főügyész egyenesen mellőzte a peres benyújtását.

Vásáry polgármester védőiratában a kormányzat gazdasági intézkedéseire hivatkozott, amelyeket a város a maga számára is erkölcsileg kötelezőnek tartott, de gyakorlatilag sem látta értelmét a perek lefolytatásának, mert hasonló kedvező feltételek mellett a város úgysem tudta volna bérbeadni földjeit.

Mindezekről eltekintve a szervezeti szabályrendelet értelmében nem is állott módjában intézkedést tenni hozzátartozóknak ügyében. Különben is az ohati bérlők 1930 szeptember 20-ig 70.000 pengőt befizettek s az elemi kár folytán bekebelezett bérelengedés beszámításával már nem mutatkozott terükre oly nagy hátralék, hogy őket perelni, tönkretenni s ezzel a szerződésből kiengedni a város érdekeinek szempontjából okos dolog lett volna.

Ugyanezek az elvek alkalmazhatók a többi esetekre, amelyeket dr. Siposs főjegyző részletesen felolvas az iratokból.

Konkrét eseteket is sorol fel Vásáry polgármester előterjesztése, amelyekből kitűnik, hogy az újonnan bérbeadott városi birtokok bérének 26-40 százalékos csökkenés állott elő.

Uj internátus, üdülőgyógytelep és diákszálló épül Debrecenben

Országos Polgáriszkolai Tanáregyesület s annak Tiszavidéki Köre körülbelül egy év óta foglalkoznak Nagy József kollégiumi tanár amaz indítványával, hogy Debrecennek az egész országban páratlanul álló adottságait felhasználva,

a Tanáregyesület jóléti alapja, a Csengery-alap Debrecenben internátust, üdülőt és gyógytelepet, valamint diákszállót létesítsen.

Csengery-alap értékes anyagi erővel s az áldásos jóléti intézmények sorozatával dicsekszik már eddig is, vasárnap pedig egyhangulag kimondta a tanáregyesület Budapesten tartott rendkívüli közgyűlése, hogy következőleg Debrecenben fogja felépíteni a jelzett intézményeket.

A Tiszavidéki Kör és Nagy József egy évi céltudatos, áradhatatlan munkája eredményeképpen ugyanis április 27-én érkezett Debrecenbe Drégely Dezső, a Tanáregyesület ügyvezető alelnöke s Nagy József kalauzálása mellett a legalaposabban megtekintvén a várost s annak hatása alatt a másnap Nyírbátorban tartott köri közgyűlésen Debrecen minden megfelelő értékét teljesen elismerve, lelkes ígéretet tett a debreceni jóléti intézmények létesítésére érdekében.

E látogatással van összefüggésben a vasárnap budapesti közgyűlésnek az építkezést elvben kimondó, egyhangulag hozott határozata is.

A város által elvben már díjtalanul felajánlott, az egyetem közelében levő telken az eddigi elgondolás szerint a következő intézmények számára fog épület emelteni:

1. Internátus

mintegy 80 polgáriszkolai tanár-gyermek fiú és leány, egyetemi és főiskolai hallgató, valamint közép-és közép-fokú-szakiskolai tanulók számára.

2. Btég- illetve vendégszobák

8-10 ágygal, oly polgáriszkolai tanárok, vagy azok családtagjai részére, akik az év egész folyamán megvizsgálás vagy gyógykezelés céljából keresnek fel a debreceni klinikákat, a hóforrást, vagy akik Debrecenben tanuló gyermekeik ügyében keresik fel a várost.

3. Diákszálló

az épület manzardrészen a külföld, vagy az ország bármely részéből Debrecenre felkereső közép vagy közép-fokú iskolai, főiskolai, egyetemi kiránduló csoportok számára. Ez a Debrecenben most még teljesen hiányzó intézmény rendkívül fontos lenne idegenforgalmi szempontból. A serdülő korában Debrecenben megforduló mindkét nembeli ifjúság lenne leglegkezebb hirtetője, terjesztője Debrecen értékeinek, szépségeinek, úgy hazánkban, mint a külföldön. Ezek jutányos, célszerű ellátása, ide szoktatása az idegenforgalmi propaganda alapja.

4. Az üdülő és gyógytelep

szerepét a 3000 holdas Nagyerdő csodaszép strandja, parkja, gyógyító hóforrása szomszédságában iekvő intézmény a vakációs, nyári hónapokban úgy töltené be, hogy az internátus szobái, berendezése ez időszakban a debrecenbe üdülni, gyógyulni jövő polgáriszkolai tanárok és családtagjaik használatára bocsátanának.

Nagy értéke és díszes ez a tervezett építkezés s a benne elhelyezett áldásos intézmények ugyanaz Országos Polgáriszkolai Tanáregyesületnek, mint Debrecen városának s kívánatos hogy y az építkezés mielőbb meginduljon. A Tanáregyesület elnöke: Rákossy Zoltán s a Csengery-alap elnöke: Liza János a jövő hónap első

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN ét. ezde. Piac u. 70.

AZ APÓSA NEVÉT IRTA A VÁLTÓRA: HAT HÓNAP

Ferenci János, 29 éves miskolckörnyéki napszámos 1933 augusztusában apósa földjén a cséplést vezette olajmótorral. Augusztus 27-én fölkereste a mórtelep ort. kóser házába, ahol Fischbein Sándor miskolci olajkereskedő és kisebb mennyiségű olajat vett. Fizetni azonban nem tudott és a kereskedő csak úgy akarta kiadni az árut, ha a vevő apósa nevével aláírt váltót ad fedezetül.

Ferenci aláírta az apósa nevét a váltóra, apósa, *Rehó Imre* azonban utólag kijelentette, hogy nem vállalja a váltótartozást és a kereskedő ellen feljelentést tett magánokirathamisításért. A kereskedő viszont Ferencit jelentette fel magánokirathamisításért.

Ferenci a tárgyaláson azzal védekezett, hogy a kereskedő biztatására írta oda az apósa nevét, mivel abban állapodtak meg az olajkereskedővel, hogy ha az após nem vállalná a tartozást, abban az esetben megsemmisítik a váltót.

A törvényszék azonban a tanúk által megcáfolt védekezést nem fogadta el és az olajkereskedőt felmentve, Ferencit hat havi börtönrre ítélte el magánokirathamisítás büntetéséért. A debreceni tábla, amely el fellebbezés folytán került az ügy, helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

TARTÓS HULLAMOT
csináltasson
POLGARNAL, Svetits palota.

Meghívó

A Debreceni Hajlított Butorgyár és Fakeskedelmi Rt. az 1934. évi rendes közgyűlését 1935. május 16-án délután 3 órakor, Debrecenben, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja (Ferenc József út 45-47. sz. a.) helyiségében tartja meg, amelyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja az igazgatóság. Tárgysorozat: 1. Az 1934. évi zárószámadások előterjesztése, az igazgatóság és felügyelőbizottság erre vonatkozó jelentése, az 1934. évi mérleg megállapítása. 2. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában. 3. Igazgatósági tagok választása. 4. Felügyelőbizottsági tagok választása. 5. A felügyelőbizottság tiszteleadványának megállapítása. 6. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: A mérleg és erre vonatkozó jelentések a társaság irodahelyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. A közgyűlésen szavazati jogot csak oly önjogú részvényes gyakorolhat, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés tartamára legalább 4 nappal megelőzően a társaság pénztárána, vagy a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál (Ferenc József út 45-47.) letétbe helyezte.

Soós András
uri szabó üzletét
Iparkamara épületéből
Szent Anna ucca 6. alá
helyezte.

A LEGJOBB HIRDEI ESI
ORGANUM A DEBRECENI
A FÜGGETLEN UJSÁG

75.9 millió pengő az állami költségvetés hiánya, 9.8 millió pengővel több, mint tavaly

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter költségvetési expozéja

Budapest, május 6. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter a Ház ma délutáni ülésén benyújtotta az 1935-36. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot s hosszabb beszédben ismertette a költségvetést. A törvényjavaslat szerint az állami közigazgatás összes kiadására 766.5 millió pengőt, összes bevételeire 748 millió pengőt irányoztak elő, úgy-hogy az állami közigazgatás hiánya 18.5 millió pengőt tesz ki. Az állami üzemek összes kiadásának előirányzata 409.6 millió pengő, összes bevételeké 352.2 millió pengő, úgyhogy a hiány az állami üzemeknél 57.4 millió pengő.

Az állami közigazgatás s az állami üzemek együttes összes kiadása tehát 1176.1 millió pengő, az együttes összes bevételek 1100.2 millió pengő, a jövő évi költségvetési hiány tehát 75.9 millió pengő, vagyis 9.8 millió pengővel több, mint az előző évi költségvetés előirányzott hiánya.

A Ház mai ülését egynegyed 5 órakor nyitotta meg Sztranyavszky Sándor elnök.

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter benyújtotta az 1935-36. évi állami költségvetést, majd az állami kölcsön felvételéről szóló törvényjavaslatot. A pénzügyminiszter azzal kezdte beszédét, hogy a nemzetközi politikai helyzet megfelelő tisztázása nélkül az általános gazdasági helyzet gyökeres változásában javulás nem várható. Rámutatott arra, hogy

a kiadásokból több, mint 200 millió pengő esik tatarozásokra, beruházásokra.

Az újabb beruházásokra felveendő 15 millió pengőt a vasuti forgalom biztonságának fokozása érdekében, államvasuti beruházásokra, továbbá a budapesti távbeszélő hálózat bővítésére, a falusi lakosság terményeinek értékesítését előmozdító bekötő utak építésére, hidak építésére, a hajózás fejlesztésére, vízmunkálataira, hűtőházak létesítésére s tagosítási munkálatokra kívánja a kormány fordí-

tani. A kormány arról is gondoskodik, hogy

az OTI és MABI tőkéit gyümölcsöző befektetéssel visszavezesse a gazdasági élet vérkeringésébe.

Ha figyelembe vesszük azt a 25 millió pengőt is, amit a védett birtokosok adóságának rendezésére fordít a kormány s azt a 18 millió pengőt, ami az életbiztosítások valorizálásával kerül kifizetésre, meg kell állapítani, hogy 140 millió pengő jut összesen a gazdasági élet vérkeringésébe.

Az állami kiadások 55.4%-a személyi természetű.

Az ilyen nagy személyi és nyugdíjterhek mellett szükség van a racionalizálás folytatására. A fiatalság kenyérhez juttatása fontos feladata az államnak. Felhívja a magángazdaságot is, hogy az eddigi szerény kereteken túlmenően vegye kezébe a zifjúság elhelyezkedésének lehetővé tételét. Megcáfolta ezután azt a híresztelést, mintha a kormány a fizetések lezártítására gondolta. Az állami kiadások 75.9 millió pengővel haladták meg a be-

vételeket és a hiány fedezése csak hitel-művelet útján történhetik. Az adó- és illetékrendszerünket áttekinthetőbbé, egyszerűbbé és a teherviselőképességhez simulóbbá kívánja tenni.

Az állami üzemek hiánya 2.7 millió pengővel csökkent.

A legjobb eredményt a posta érte el. Az állami vasgyáraknál a 11.5 millió pengős hiány ellenére is nagy javulás mutatkozik. A MAV deficitjének tárgyilagos megítélésénél figyelembe kell venni azt, hogy a trianoni békeszerződés vasuti hálózatunkat egészen irracionálisan szétszaggatta és nagy nyugdíjterheket rakott a MAV-ra. Az önkormányzati testületek költségvetéséről szólva, amely összesen 46%-át teszi az állami költségvetésnek,

a pénzügyminiszter kívánatosnak mondotta, hogy az önkormányzati testületek az adózók kímélésével vigyék háztartásukat.

Kiemelte, hogy az új költségvetésben a göldművelésügyi tárca kiadási tételét 2.5 millió pengővel emelték.

A kormány a helyes arányt akarja

biztosítani a kis-, közép- és nagybirtok között, és gazdasági önállóságra akarja segíteni a gazdasági kis egzisztenciákat.

Olyan pénzalapot teremtünk, amely forrása lesz a telepítésnek. Erre szolgál az a tíz millió pengő, amely a gazdaadóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat alapján folyik be.

Ezt az alapot az 1936-37. évtől kezdődőleg 2-2 millió pengő körüli összeggel kívánja a kormány gyarapítani. A hitbizományi reformot is meg akarjuk valósítani, a tagosítás kérdését fel akarjuk karolni, s ezt a költségek lezártításával tesszük lehetővé. Az ipari népesség szaporodása és jóléte elsőrangú érdeke a mezőgazdaságnak is, mert az iparos a legjobb vásárló.

devizapolitikánktól nem térünk el. Meg akarjuk a pengő vásárlóértékét tartani. A gazdaadóságok rendezésében továbbmenő rendelkezéseket akar tenni. Még nincs lezárva a pénzintézetek összehozására irányuló művelet. Befejezésül rámutatott a miniszter arra, hogy gazdasági életünkben mutatkozó biztató jelenségek a határozott javulást jelentik. Nyugodtak lehetünk abban, hogy a nemzet a megerősödés felé halad.

Szünet után az elnök indítványt tett, hogy a Ház legközelebbi ülését kedden, délután 4 órakor tartsa. Az ülés háromnegyed 8 óra előtt ért véget.

Szétfoslott a „kis gróf” legendája:

Budapesten elfogták Dabasi Halász Zoltánt, aki betörésből szerzett pénzen Festetich grófként mulatozott Debrecenben

A *Független Ujság* husvétii számában részletesen beszámolt egy elegáns, jóméglelésű fiatalember éjszakai mulatozásairól, melyeknek színhelyei a Petőfi téren levő vendéglősök és kávéházak voltak.

Az elegáns fiatalember szigorúan vigyázott inkognitójára, de néhányszor „véletlenül” elszölte magát és azt a hiedelmet keltezte, hogy ő a fiatal Festetich gróf.

Türte, hogy suttojanak „apjáról”, a nyilaskeresztes vezérről, hagyta magát gróf úrnak szólítani és hogy a látogatást megerősítse, a zsidó vendéglős helyiségében zsidó razzit rendezett és egy ügyvédjelölt pezsgőjét földre öntötte, majd gavallérosan kifizette, mert az bevallotta, hogy zsidó.

A „kis gróf” szórta a pénzt, a vendéglő látogatóinak butéllias hársfa-levelű borokat küldözgetett és mint valamikor a háború előtt a mánások csinálták, aki a helyiségbe betévedt, mindenki az ő vendége volt, bár „főuri” mivoltára kényes lévén, asztalához nem engedett közeledni senkit sem.

Az üres horospalackok egyre szaporodtak, mikor a „kis grófnak” olyan jó kedve támadt, hogy

előkapta pisztolyát és lövöldözni kezdett a plafonba.

A vendégek megijedtek, a lövöldözés zajára rendőrök jöttek és igazoltatták a kis grófot, aki megmutatta irásait és a rendőrök az igazolást elfogadva, udvariasan tisztelgve távoztak.

A vendégek erre még jobban elhitették, hogy a fiatal Festetich gróf mulat közöttük és nem tudták, hogy

a „kis gróf” igazolványai Dabasi Halász Zoltán budapesti lakos nevére szölettek.

Ez sem volt azonban megvetendő igazolvány, mert Dabasi Halász Zoltán édesapja állampénztári főtanácsos és Budapest társadalmi életében előkelő

szerepet játszik.

A *Független Ujság* munkatársa utánajárt a mulatozó ifju debreceni kalandjainak és sikerült eloszlítani a grófi legendát, mert kiderült, hogy az első muri 280 pengős költségének kifizetését követő napokon a gróf úr már hitelbe sörözött, sőt a zsidó vendéglőst éjszaka álmából költötte fel, hogy 20 pengős kölcsön erejéig megvágja. A vendéglős akkor még boldog volt, hogy a „gróf úrnak” szivességet tehetett.

Miközben a vendéglős mutogatta a „kis gróf” számláját, az egyik vendég, egy fővárosi sertéskereskedő figyelmes lett a beszélgetésre és belevatkozva a diskurzusba,

annak a gyanújának adott kifejezést, a mulatozó vendég nem lehet más, mint Dabasi Halász Zoltán, aki az ő barátjának a lakását kifosztotta és több ezer pengő értékű ékszerekkel megszökött.

Dabasi Halász Zoltán ellen körözőlevelet adtak ki, de az úri betörőnek nyoma veszett és nem lehetett előkeríteni. Vasárnap aztán teljesen kiéhezve önként jelentkezett a budapesti főkapitányságon Dabasi Halász Zoltán és mint mondta, nem mert hazamenni szüleihez, fél az apjától. Azt azonban nem árulta el, hogy miért fél hazamenni. Csak amikor elébe tárták, hogy mivel gyanúsították, akkor tört meg és bevallotta, hogy

valóban ő tört be a velük egyazon házban lakó Kollár Ferenc hentesipartársulati elnök lakásába, ahonnan ékszereket lopott, ezeket eladogatta és az így szerzett pénzen leutazott mulatni egyet-hetöt Debrecenbe.

ház karzatán meghallgatta Hegyemegi Kiss Pált. A képviselő elmondta, hogy azért kifogásolta dr. Vásáry polgármesterre jelölését, mert testvérei a város nagybírói voltak. A belügyminiszter akkor kijelentette, hogy ezt nem látja összeférhetetlennek.

Dr. Hadházy Zsigmond akkori főispán vallotta a vizsgálóbiztos előtt, hogy Hegyemegi Kiss Pál panaszát ő közvetítette Sczitovszky belügyminiszterhez, aki informáltatta magát a következőképpen döntött:

Az, hogy a Vásáry-testvérek egy városi birtokot bérelnek, nem lehet akadály, egy nagyteljeségű, fiatal tisztviselő előmenetelének.

Vargha Elemér polgármesterhelyettes vallotta, hogy az ohati bírték ügyében sem őt, sem tisztviselőit Vásáry polgármester soha nem befolyásolta.

Zöld József tb. polgármesterhelyettes főjegyző vallotta, hogy a kérdéses biztosíték (a ház, a két bírték, és az ingóságok) a város érdekeit kielégítette.

Dr. Debreczeny Barna vallotta, hogy az ohati bírték ügyében kiküldött bizottság kifogástalannak találta a Vásáryak gazdálkodását s a második helyen való bekebelezést senkinek kifogásolta.

A fegyelmi biztos megállapította, hogy a biztosítékul adott telket 42.000, a két földet 10-10.000 pengőre becsülte a becsús.

Mikecz főispán Vásáry polgármester kérésére felolvassa a becsús nyilatkozatát, amely 1931-ben 50.000 pengőre becsülte a Péterfia ucai telket.

Vásáry polgármester kérésére Siposs főjegyző felolvassa azt a közgyűlési határozatot, hogy a biztosíték lekötése előtt 60 vagon búza törlesztést eszközöltek s így a biztosíték kétségkívül fedezte a 86.000 pengős előírást.

Misztly Károly tiszti főjegyző megállapítja, hogy ő a biztosítandó összegnek 818 millió helyett 900 millióra felemelést javasolta. Kérésére felolvasták azt a városi közgyűlési határozatot, amely kimondja, hogy az elemi kár által sújtott bérloknak engedményt ad s bizottságot küldött ki, amely egyenként bírálja el a különböző bérlok elemi kárát s állapítja meg az engedmény összegét.

Mikecz főispán: Az ohati bérlok azért kaptak 1925-ben bérelengedést, mert aszálykár volt. A határozat szerint 43% os földadómérséklést is kaptak aszálykár címén. Szerezze be a bizottság a pénzügygazgatóság adókegyelmi jegyzőkönyvét.

Vásáry polgármester: Nem ellenzöm, de feleslegesnek tartom, mert az 1925 nyarán kiküldött szakbizottság 10 bírtéken állapított meg aszálykárt s ezek közül négyen oly nagyot — köztük az ohati is —, hogy ezekre bérelengedést javasolt. Ez megbízható adat.

Seeberg Armin pénzügygazdátó kérésére elrendeli az elnöklő főispán az adókegyelmi jegyzőkönyv beszerzését.

A belügyminiszteri leirat azt mondja, hogy a főtisztviselők késedelmeskedése miatt nem sikerült a városnak első helyen bekebelezést kapnia a telkekre s a földekre. Misztly főjegyző reámutat arra, hogy már a bekebelezést elrendelő közgyűlési határozat kimondása idején 72.000 pengő vetőmagkölcsön volt bekebelezve az ingatlanokra.

Felolvassák az iratokat s valóban így van.

emberségesen bírálja el az elemi csapástól sújtott bérlok kérését. De nemcsak méltányosság kérdése volt ez — mint egy főispáni átvétel is bizonyítja —, hanem a város anyagi érdeke is. Ha ugyanis a bérlok tönkremenne a bírték elhagyják volna, a város olyan magas bérek mellett új bérlokot nem kapott volna. Az így előálló veszteség súlyosabban érintette volna a várost, mint a különben jól gazdálkodó bérloknak adott kedvezmény.

A vád kijelenti, hogy a főispáni leíratra enyhítő körülményként nem lehet hivatkozni, mert a fizetési halasztást adó tanácsi határozatot ez előtt adták ki.

Misztly főjegyző és dr. Veress Géza tanácsnok ugyanilyen vallomást tettek.

A fegyelmi vizsgálóbiztos ezután eszketeket sorol fel arra, hogy mikor nem adott halasztást a bérloknak a város. A tornyostanyai bérloknak, Bisdorferéknak, akik a tiszti társaság előtt bírelték a bírtokot, 100.000 pengőértéő pesti házuk volt biztosíték 40.000 pengő bértartozásuk ellenében. Mégis pörökte őket a város és szerződésüket fel is bontották. — Ugyanilyen eset volt az özv. Bleyer Miklósné.

Háromnegyed 3 órakor Mikecz Ödön dr. főispán félbeszakította a tárgyalást s annak folytatását kedden délelőtt fél 10 órára tűzte ki.

Soós András
uri szabó üzletét
Iparkamara épületéből
Szent Anna ucca 6. alá
helyezte.

A LEGJOBB HIRDEIESI
ORGANUM A DEBRECENI
A FÜGGETLEN UJSÁG

Uj internátus, üdülőgyógytelep és diákszálló épül Debrecenben

Országos Polgáriszkolai Tanáregyesület s annak Tiszavidéki Köre körülbelül egy év óta foglalkoznak Nagy József kollégiumi tanár amaz indítványával, hogy Debrecennek az egész országban páratlanul álló adottságait felhasználva,

a Tanáregyesület jöléti alapja, a Csengery-alap Debrecenben internátust, üdülőt és gyógytelepet, valamint diákszallót létesítsen.

Csengery-alap értékes anyagi erővel s az áldásos jöléti intézmények sorozatával dicsekszik már eddig is, vasárnap pedig egyhangulag kimondotta a tanáregyesület Budapestén tartott rendkívüli közgyűlése, hogy következőleg Debrecenben fogja felépíteni a jelzett intézményeket.

A Tiszavidéki Kör és Nagy József egy évi céltudatos, áradhatatlan munkája eredményeképpen ugyanis április 27-én érkezett Debrecenbe Drégely Dezső, a Tanáregyesület ügyvezető alelnöke s Nagy József kalauzálása mellett a legalaposabban megtekintvén a várost s annak hatása alatt a másnap Nyírbátorban tartott köri közgyűlésen Debrecen minden megfelelő értékét teljesen elismerve, lelkes ígéretet tett a debreceni jöléti intézmények létesítése érdekében.

E látogatással van összefüggésben a vasárnapi budapesti közgyűlésnek az építkezést elvben kimondó, egyhangulag hozott határozata is.

A város által elvben már díjtalanul felajánlott, az egyetem közelében levő telken az eddigi elgondolás szerint a következő intézmények számára fog épület emeltetni:

1. Internátus

mintegy 80 polgáriszkolai tanár-gyermek fiú és leány, egyetemi és főiskolai haligát, valamint közép-és középfokú szakiskolai tanulók számára.

2. Btég- illetve vendégszobák

8-10 ágygal, oly polgáriszkolai tanárok, vagy azok családtagjai részére, akik az év egész folyamán megvizsgálás vagy gyógykezelés céljából keresnek fel a debreceni klinikákat, a hőforrást, vagy akik Debrecenben tanuló gyermekeik ügyében keresik fel a várost.

3. Diákszálló

az épület manzardrészén a külföld, vagy az ország bármely részéből Debrecen felkereső közép vagy középfokú iskolai, főiskolai, egyetemi kiránduló csoportok számára. Ez a Debrecenben most még teljesen hiányzó intézmény rendkívül fontos lenne idegenforgalmi szempontból. A serdülő korában Debrecenben megforduló mindkét nembeli ifjúság lenne leglelkesebb hirdetője, terjesztője Debrecen értékeinek, szépségeinek, úgy hazánkban, mint a külföldön. Ezek jutányos, célszerű ellátása, ide szoktatása az idegenforgalmi propaganda alapja.

4. Az üdülő és gyógytelep

szerepét a 3000 holdas Nagyerdő csodaszép strandja, parkja, gyógyító hőforrása szomszédságában iekvő intézmény a vakációk, nyári hónapokban úgy töltené be, hogy az internátus szobái, berendezése ez időszakban a debrecenbe üdülő, gyógyulni jövő polgáriszkolai tanárok és családtagjaik használatára bocsátanának.

Nagy értéke és disze lesz ez a tervezett építkezés s a benne elhelyezett áldásos intézmények ugyanaz Országos Polgáriszkolai Tanáregyesületnek, mint Debrecen városának s kívánatos hogy yaz építkezés mielőbb meginduljon. A Tanáregyesület elnöke: Rákossy Zoltán s a Csengery-alap elnöke Lőrincz János a jövő hónap első

napjaiban lejönnek Debrecenbe, az ügy további tanulmányozására s a szükséges tárgyalások megindítása, illetve folytatása céljából.

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN et. ezde. Piac u. 70.

AZ APÓSA NEVÉT IRTA A VÁLTÓRA: HAT HÓNAP

Ferenci János, 29 éves miskolckörnyéki napszámos 1933 augusztusában apósa földjén a cséplést vezette olajmótorral. Augusztus 27-én fölkereste a Fischein Sándor miskolci olajkereskedő és kisebb mennyiségű olajat vett. Fizetni azonban nem tudott és a kereskedő csak úgy akarta kiadni az árut, ha a vevő apósa nevével aláírt váltót ad fedezetül.

Ferenci aláírta az apósa nevét a váltóra, apósa, Rehó Imre azonban utólag kijelentette, hogy nem vállalja a váltótartozást és a kereskedő ellen feljelentést tett magánokirathamisításért. A kereskedő viszont Ferencit jelentette fel magánokirathamisításért.

Ferenci a tárgyaláson azzal védekezett, hogy a kereskedő biztatására írta oda az apósa nevét, mivel abban állapodtak meg az olajkereskedővel, hogy ha az após nem vállalná a tartozást, abban az esetben megsemmisítik a váltót.

A törvényszék azonban a tanúk által megcáfolt védekezést nem fogadta el és az olajkereskedőt felmentve, Ferencit hat havi börtönre ítélt el magánokirathamisítás büntetéseért. A debreceni tábla, amely elé fellebbezés folytán került az ügy, helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

TARTÓS HULLAMOT
csináltasson

POLGARNAL, Svetits palota.

Meghívó

A Debreceni Hajlított Butorgyár és Fakereskedelmi Rt. az 1934. évi rendes közgyűlését 1935. május 16-án délután 3 órakor, Debrecenben, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja (Ferenc József út 45-47. sz. a.) helyiségében tartja meg, amelyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja az igazgatóság. Tárgysorozat: 1. Az 1934. évi zárószámadások előterjesztése, az igazgatóság és felügyelőbizottság erre vonatkozó jelentése, az 1934. évi mérleg megállapítása. 2. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában. 3. Igazgatósági tagok választása. 4. Felügyelőbizottsági tagok választása. 5. A felügyelőbizottság tiszteleadjának megállapítása. 6. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: A mérleg és erre vonatkozó jelentések a társaság irodahelyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. A közgyűlésen szavazati jogot csak oly önjogú részvényes gyakorolhat, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés tartamára legalább 4 nappal megelőzően a társaság pénztárána, vagy a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál (Ferenc József út 45-47.) letétbe helyezte.

75.9 millió pengő az állami költségvetés hiánya, 9.8 millió pengővel több, mint tavaly

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter költségvetési expozéja

Budapest, május 6. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter a Ház ma délutáni ülésén benyújtotta az 1935-36. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot s hosszabb beszédben ismertette a költségvetést. A törvényjavaslat szerint az állami közigazgatás összes kiadására 766.5 millió pengőt, összes bevételeire 748 millió pengőt irányoztak elő, úgyhogy az állami közigazgatás hiánya 18.5 millió pengőt tesz ki. Az állami üzemek összes kiadásának előirányzata 409.6 millió pengő, összes bevételeké 352.2 millió pengő, úgyhogy a hiány az állami üzemeknél 57.4 millió pengő.

Az állami közigazgatás s az állami üzemek együttes összes kiadása tehát 1176.1 millió pengő, az együttes összes bevételek 1100.2 millió pengő, a jövő évi költségvetési hiány tehát 75.9 millió pengő, vagyis 9.8 millió pengővel több, mint az előző évi költségvetés előirányzott hiánya.

A Ház mai ülését egy negyed 5 órakor nyitotta meg Sztranyavszky Sándor elnök.

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter benyújtotta az 1935-36. évi állami költségvetést, majd az állami kölcsön felvételéről szóló törvényjavaslatot. A pénzügyminiszter azzal kezdte beszédét, hogy a nemzetközi politikai helyzet megfelelő tisztázása nélkül az általános gazdasági helyzet gyökeres változásában javulás nem várható. Rámutatott arra, hogy

a kiadásokból több, mint 200 millió pengő esik tatarozásokra, beruházásokra.

Az újabb beruházásokra felyeendő 15 millió pengőt a vasuti forgalom biztonságának fokozása érdekében, államvasuti beruházásokra, továbbá a budapesti távbeszélő hálózat bővítésére, a falusi lakosság terményeinek értékesítését előmozdító bekötő utak építésére, hidak építésére, a hajózás fejlesztésére, vízimunkálatokra, hűtőházak létesítésére s tagosítási munkálatokra kívánja a kormány fordí-

tani. A kormány arról is gondoskodik, hogy

az OTI és MABI tőkéit gyümölcsöző befektetéssel visszavezesse a gazdasági élet vérkeringésébe.

Ha figyelembe vesszük azt a 25 millió pengőt is, amit a védett birtokosok adósságának rendezésére fordít a kormány s azt a 18 millió pengőt, ami az éleltszámítások valorizálásával kerül kifizetésre, meg kell állapítani, hogy 140 millió pengő jut összesen a gazdasági élet vérkeringésébe.

Az állami kiadások 55.4%-a személyi természetű.

Az ilyen nagy személyi és nyugdíjterhek mellett szükség van a racionalizálás folytatására. A fiatalság kenyérhez juttatása fontos feladata az államnak. Felhívja a magángazdaságot is, hogy az eddigi szerény kereteken túlmenően vegye kezébe a zifjúság elhelyezkedésének lehetővé tételét. Megcáfolta ezután azt a híresztelést, mintha a kormány a fizetések leszállítására gondolna. Az állami kiadások 75.9 millió pengővel haladták meg a be-

vételeket és a hiány fedezése csak hitel-művelet útján történhetik. Az adó- és illetékrendszerünket áttekinthetőbbé, egyszerűbbé és a teherviselőképességhez szimulóbbá kívánja tenni.

Az állami üzemek hiánya 2.7 millió pengővel csökkent.

A legszebb eredményt a posta érte el. Az állami vasgyáraknál a 11.5 millió pengős hiány ellenére is nagy javulás mutatkozik. A MAV deficitjének tárgyilagosa megítélésénél figyelembe kell venni azt, hogy a trianoni békeszerződés vasuti hálózatunkat egészen irracionálisan szétzaggatta és nagy nyugdíjterheket rakott a MAV-ra. Az önkormányzati testületek költségvetéséről szólva, amely összesen 46%-át teszi az állami költségvetésnek,

a pénzügyminiszter kívánatosnak mondotta, hogy az önkormányzati testületek az adózók kímélésével vigyék háztartásukat.

Kiemelte, hogy az új költségvetésben a göldművelésiügyi tárca kiadási tételét 2.5 millió pengővel emelték.

A kormány a helyes arányt akarja

biztosítani a kis-, közép- és nagybirtok között, és gazdasági önállóságra akarja segíteni a gazdasági kis egzisztenciákat.

Olyan pénzalapot teremtünk, amely forrása lesz a telepítésnek. Erre szolgál az a tíz millió pengő, amely a gazdaadósságok rendezéséről szóló törvényjavaslat alapján folyik be.

Ezt az alapot az 1936-37. évtől kezdődőleg 2-2 millió pengő körüli összeggel kívánja a kormány gyarapítani. A hitbizományi reformot is meg akarjuk valósítani, a tagosítás kérdését fel akarjuk karolni, s azt a költségek leszállításával tesszük lehetővé. Az ipari népesség szaporodása és jóléte elsőrangú érdeke a mezőgazdaságnak is, mert az iparos a legjobb vásárló.

Devizapolitikánktól nem térünk el. Meg akarjuk a pengő vásárlóértékét tartani. A gazdaadósságok rendezésében továbbmenő rendelkezéseket akar tenni. Még nincs lezárva a pénzügyi testületek összevonására irányuló művelet. Befejezésül rámutatott a miniszter arra, hogy gazdasági életünkben mutatkozó biztató jelenségek a határozott javulást jelentik. Nyugodtak lehetünk abban, hogy a nemzet a megerősödés felé halad.

Szünet után az elnök indítványt tett, hogy a Ház legközelebbi ülését kedden, délután 4 órakor tartsa. Az ülés háromnegyed 8 óra előtt ért véget.

Szétfoszlott a „kis gróf” legendája:

Budapesten elfogták Dabasi Halász Zoltánt, aki betörésből szerzett pénzen Festetich grófként mulatozott Debrecenben

A *Független Ujság* husvétii számában részletesen beszámolt egy elegáns, jómegjelenésű fiatalember éjszakai mulatozásairól, melyeknek színhelyei a Petőfi téren levő vendéglősök és kávéházak voltak.

Az elegáns fiatalember szigorúan ügyelőzött inkognitójára, de néhányszor „véletlenül” elszöli magát és azt a hiedelmet keltette, hogy ő a fiatal Festetich gróf.

Türte, hogy suttyogjanak „apjáról”, a nyilaskeresztes vezérről, hagyja magát gróf úrnak szólítani és hogy a látogatást megerősítse, a zsidó vendéglős helyiségében zsidó razziait rendezett és egy ügyvédjelölt pezsgőjét földre öntötte, majd gavallérosan kifizette, mert az bevalloita, hogy zsidó.

A „kis gróf” szörta a pénzt, a vendéglő látogatóinak butélias hársfa-levelű borokat küldözgetett és mint valamikor a háború előtt a mánások csinálták, aki a helyiségbe betévedt, mindenki az ő vendége volt, bár „főuri” mivoltára kényes lévén, asztalához nem engedett közeledni senkit sem.

Az üres borospalackok egyre szaporodtak, mikor a „kis grófnak” olyan jó kedve támadt, hogy

előkapta pisztolyát és lövöldözni kezdett a plafonba.

A vendégek megijedtek, a lövöldözés zajára rendőrök jöttek és igazoltatták a kis gróft, aki megmutatta irásait és a rendőrök az igazolást elfogadva, udvariasan tisztelegve távoztak.

A vendégek erre még jobban elhitették, hogy a fiatal Festetich gróf mulat közöttük és nem tudták, hogy

a „kis gróf” igazolványai Dabasi Halász Zoltán budapesti lakos nevére szölettek.

Ez sem volt azonban megvetendő igazolvány, mert Dabasi Halász Zoltán édesapja állampénztári főtanácsos és Budapest társadalmi életében előkelő

szerepet játszik.

A *Független Ujság* munkatársa utánajárt a mulatozó ifjú debreceni kalandjainak és sikerült eloszlítani a grófi legendát, mert kiderült, hogy az első muri 280 pengős költségének kifizetését követő napokon a gróf úr már hitelbe sörözött, sőt a zsidó vendéglőst éjszaka álmából költötte fel, hogy 20 pengős kölcsön erejéig megvágja. A vendéglős akkor még boldog volt, hogy a „gróf úrnak” szivességet tehetett.

Miközben a vendéglős mutogatta a „kis gróf” számláját, az egyik vendég, egy fővárosi sertéskereskedő figyelmes lett a beszélgetésre és beavatkozva a diskurzusba,

annak a gyanújának adott kifejezést, a mulatozó vendég nem lehet más, mint Dabasi Halász Zoltán, aki az ő barátjának a lakását kifosztotta és több ezer pengő értékű ékszerrel megszökött.

Dabasi Halász Zoltán ellen köröző levelet adtak ki, de az úri betörőnek nyoma veszett és nem lehetett előkeríteni. Vasárnap aztán teljesen kiéhezve önként jelentkezett a budapesti főkapitányságon Dabasi Halász Zoltán és mint mondta, nem mert hazamenni szüleihez, fél az apjától. Azt azonban nem árulta el, hogy miért fél hazamenni. Csak amikor elébe tárták, hogy mivel gyanúsították, akkor tört meg és bevalloita, hogy

valóban ő tört be a velük egyazon házban lakó Kollár Ferenc hentesipartársulati elnök lakásába, ahonnan ékszereket lopott, ezeket eladogatta és az így szerzett pénzen leutazott mutatni egyet-kettőt Debrecenbe.

Ami Budapestnek a Nemzetközi Vásár, az Debrecennek a Tiszántuli Vásár Jelentkezzék a kiállításra!

A lopott nagyjértékű ékszerekért 2300 pengőt kapott, de a pénznek gyorsan nyakára hágtott és Debrecenből már csak kölcsönpénzzel tudott elutazni.

Dabasi Halász Zoltánt beismerő

valomása után a rendőrség letartóztatta és ezzel véglegesen szétoszlott az a legenda, amely még a *Független Ujság* riportja után is ott élt a naiv emberek lelkében, hogy egy igazi

Festetich gróf mulatott Debrecenben szegény embereket és nem akarta felfedni inkognitóját. A szegény emberek még egy álommal is szegényebbek lettek. Kár...

Megegyezéssel végződött a velencei értekezlet: Magyarország résztvesz a római konferencián

Velence, május 6. Az osztrák-olasz-magyar tárgyalásokat ma délben kevesével egy óra előtt befejezték. A három kormány képviselői 10 órakor ültek össze utolsó tanácskozásukra, s ezen a tanácskozáson véglegesen befejezték mindazoknak a kérdéseknek megvitatását, amelyek a tárgyalások alkalmával szóba kerültek. A tárgyalások eredményéről a következő hivatalos jelentést adták ki:

Kánya magyar külügyminiszter, Berger Waldenegg osztrák külügyminiszter és Suvich államtitkár a római magyar-osztrák jegyzőkönyv alapján megegyezéssorozatot tartottak Velencében.

A megbeszélések a legbarátságos együttműködés szellemében folytak le.

Megvizsgálták mindazokat a kérdéseket, amelyek a három államot közvetlenül érintik, mind politikai, mind gazdasági téren, s különös figyelmet fordítottak a küszöbön álló értekezlet előkészítésére, amely az 1935. évi január 7-iki római jegyzőkönyv alkalmazására irányul. Tisztázva a legfontosabb pontokat, megállapították, hogy

a három kormány felfogása és követett céljai teljesen azonosak.

A három kormány bízik abban, hogy ez a felvilágosító munka megkönnyítheti a megértést mindazok között az államok között, amelyek a fent nevezett értekezleten érdekelve vannak.

Páris, május 6. A *Paris Soir* velencei tudósítója a következőket jelenti:

Velencében a megegyezés véglegesülétre jött, a be nem avatkozás elvének meghatározására nézve.

A szövegtervezet Ausztria vagy más állam belső rendjének külhatalmi úton való módosítására céloz. Nem nyilatkozik a területi statusquo fenntartásáról, hogy ilyen módon ne zárja ki a Magyarország által kívánt törvényes revíziót. Ami az újrafegyverkezést illeti, Magyarország állítólag ígéretet kapott arra nézve, hogy

Olaszország még a római értekezlet előtt ünnepélyes nyilatkozatban hangoztatni fogja Magyarországnak az egyenlőségre vonatkozó jogát.

Olaszország mindent el fog követni,

hogy a többi hatalmat is a fenti nyilatkozathoz való csatlakozásra bírja. Olaszország emellett kötelezi magát arra, hogy megújítja azt a búzavásárlási egyezményt, amely 1934 áprilisában Rómában jött létre, s amely szerint Olaszország a belpiaci árak felett vásárolt búzát Magyarországtól. A szóbanforgó kereskedelmi egyezmény ebben a hónapban jár le, s felmondása súlyos kárt okozott volna a magyar gazdasági életnek. Ugy látszik, hogy ezt az egyezményt mennyiségi szempontból is kiszélesítik s

ebben az évben Magyarország nem egy, hanem két millió mássa búzát szállít Olaszországba.

A velencei megbeszélések tehát — írja a tudósító — általános megegye-

zéssel végződtek, amelyeket mindenik félre nézve kielégítőnek ítélnék.

Páris, május 6. A Havas iroda velencei jelentése szerint

Magyarországnak a dunai értekezleten való részvétele a velencei tárgyalások következtében bizonyossá vált.

Másrésről a velencei megbeszélések lehetővé teszik Olaszország számára, hogy a római értekezleten olyan be nem avatkozási tervezetet terjesszen elő, amelyet úgy szövegeznek meg, hogy „különösképpen Ausztria függetlenségét célozza”. Valószínű, hogy Olaszország a római értekezleten közölni fogja, hogy a maga részéről pártolja a fegyverkezési egyenjogúságot.

Törülközők?

Első öröm mindennap
a jó törülköző

Kardos Lászlónál

Hárommillió néző előtt lefolyt az angol királyi pár ezüztjubileumának első napja

London, május 6. A kora reggeli órákban ragyogó verőfényes időben százezrekre menő tömeg kezdett hűpölyögni az ezüztjubileumi ünnepek színtere felé.

A rendőrség becslése szerint legalább hárommillió ember nézte végig a menetet.

Kilenc óra után kezdődött a shaker-pearl sítusú látványosság előjátéka. Először az elsőház elnöke, a „speaker” szállott kétszázéves, dúsfaragványú aranyozott hintójába. A St. James parknál elébevágták a „miniszterelnökök menetének” hat hintóját. Tíz óra után indult a lordkancellár díszkíséretével, a második hintóban ült a tarsolyvivő, tarsolyában a nyolc és fél kilogram súlyú nagy pecsétlél.

A yorki hercegi pár és gyermekei s a kenti herceg és neje 10 óra 37 perckor indult a Buckingham-palotából, 10 óra 42 perckor pedig a velszi her-

ceg díszmense, melyben a norvég királyné, a velszi és gloucesteri herceg és Mary királyi hercegnő foglalt helyet. Tíz óra 45 perckor indult el a City díszmenetének öt hintója a majjossal. Az uralkodói díszmenetet 200 főnyi lovascsapat nyitotta meg. A királyi tengernagygy egyenruhát viselt, összes kitüntetésekkel, a királyné öltözete pompás ezüstcsillagos szövetből készült, halványrózsaszínű csipkés díszszel, felette fehérróka szőrmézű gyönyörű ezüstlamé köpenyvel. Strucctollas kalapja ugyancsak ezüst és halványrózsaszínű volt.

A Szent Pál székesegyház főkapujánál

London püspöke teljes főpapi díszben, a székesegyház papjainak kíséretében várta az uralkodópárt

A főkapunál az összes résztvevők gyalogos menetet alakítottak, amely

— **Aldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetű „Ferenc József” keserűvíznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és híg ürülést, úgyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el.** A modern nőgyógyászat főképviselői a **Ferenc József** vizet igen sok esetben kipróbálták és azt legelőkelőbb közönség körében szerény feketeruhás csapat ült; a királyi kastélyok régi szolgálói, akiknek az uralkodó személyes kívánságára a legjobb helyeket tartották fenn.

élen az uralkodópárral a nemzeti himnusz hangjai mellett vonult be a templomba. A jelenlevő 4800 főnyi közönség díszegyenruhát, illetőleg frakkot viselt. A legelső padosorokban a ragyogó fényű legelőkelőbb közönség körében szerény feketeruhás csapat ült; a királyi kastélyok régi szolgálói, akiknek az uralkodó személyes kívánságára a legjobb helyeket tartották fenn.

Az istentisztelet a király által kiválasztott zsoldárok és himnuszok előnékléséből állott,

majd a canterburyi érsek rövid ünnepi beszéde és imája után a nemzeti himnusz hangjai zárták be a szertartást.

Az uralkodópár újból a menel élére állva kivonult a templomból és hintójába ülve más úton, mint amelyen jött, visszatért a Buckingham-palotába.

FÜLÖP MIKLÓS

vizvezeték és bádigos szaküzletét
PIAC UCCA 83. alá helyezte.
Telefon 29-17.

Hozzávágta a kerékpárját a vámsorompó-őrhez, aki a kövezet-vámot kérte

Kellemetlen kalandban volt része hétfőn délután 5 óra tájban Balla József vámsorompóőrnek, aki a Szoboszlói úti vámháznál teljesít szolgálatot.

Balla József egy kerékpárostól akarta behajtani a kövezetvámot, de felszólítására a kerékpáros nem állt meg, sőt gyors ütemben elvágta. A lelkiismeretes vámszedő nem hagyta ennyiben a dolgot, hanem szintén kerékpárra kapott és üldözőbe vette a bicclőt. A nagyalomás körül sikerült is utólrnie, de ekkor az ismeretlen szembezállt Ballával és előbb kerékpárját hozzávágta, majd ököllel hátra- és orrbautította. A nagy lármára rendőr is közeledett a helyszínre, ekkor azonban az ismeretlen támadó gyorsan felugrott kerékpárjára és a mellékútcákon keresztül eltűnt.

Balla József a mentőállomásra ment és itt kötözték be vérző sebeit. A kerékpáros kilétének megállapítására erélyes nyomozás indult.

Jönnek a

Pál-utcai fiúk

ELLA HELYETT KRÜGERT SZALLITOTT, EGY HÓNAPOT KAPOTT

Marmorstein József, 28 éves gyúrei lakos, krumplikereskedő, tavaly februárjában Csizi Imre kaposvári krumplicseportcégnek eladott 150 mázsa burgonyát azzal a kikötéssel, hogy a burgonya kifogástalan Ella fajburgonya és kiszállításra feltétlenül alkalmas. Marmorstein le is szállította a burgonyát, a vevő cég pedig azonnal ki akarta szállítani az országból. A növényvédelmi felülvizsgálat azonban nem várt eredménnyel járt a rakományra nézve. Nevezetesen megállapítódott, hogy a krumpli silány, többféle fajtából álló keverék és ezenfelül fagyott.

Csizi ekkor Szombathelyre irányította a krumplit és itt hatszáz pengő veszteséggel tudta csak eladni. Ezután pedig feljelentette Marmorsteint csalásért. Marmorstein a tárgyaláson kijelentette, hogy nem bűnös, mivel ő a burgonyát egy Davidovics nevű burgonyakereskedőtől vette, azzal a kikötéssel, hogy az megfelel a Csiziek követelményeinek. Ő — úgymond — a berakodásnál nem is volt jelen és így nem ellenőrizhette, hogy a burgonya valóban olyan-e, amilyennek lennie kell.

A tárgyaláson kihallgatott tanúk azonban mást vallottak, mint a derék burgonyakereskedő. A tanúk szerint nemcsak, hogy ott volt Marmorstein a berakodásnál, hanem személyesen intézkedett, hogy a silányabb Krüger-burgonyát alura és a kevés jó Ellát felülre rakják be.

Igy aztán a törvényszék csalásért egy hónapi fogságra ítélte el Marmorsteint. Az ítéletet a debreceni ítéletábrá is helybenhagyta.

NAGYKÁLLÓBAN LESZ AZ ORSZ. IZR. TANÍTÓEGYESÜLET ALFÖLDI KÖRÉNEK EZ ÉVI KÖZGYÜLÉSE

A 65 éve fennálló és nagymúltú Orsz. Izr. Tanítóegyesület, melynek kebelében működik az „Alföldi Kör”, amely nyolc vármegye zsidó tanítóságát foglalja magában, minden esztendőben imponáló keretek között szokta megtartani közgyűlését a nagy magyar Alföld jelentősebb városában. 1934-ben Karcag volt a gyűlés színhelye, ahol nyolc vármegye zsidó tanítói találkoztak. A nagyállói izr. hitközség és tanítótestület régi vágya teljesül, amikor a tavalyi közgyűlés elhatározta, hogy 1935-ben Nagykállóban tartja meg közgyűlését. A közgyűlés előkészítése ügyében Nyiregyházaán járt Lippe József ny. igazgató, az O. I. T. E. „Alföldi Kör” érdemekben gazdag elnöke és ott a nyiregyházi és nagyállói tanítótestülettel megtanácskozta azokat az ügyeket, amelyek a kállói közgyűlés megtartására vonatkoznak. Most számolt be az Orsz. Egyesület Közönlönyében ez előkészítő útjáról. Örömmel állapítottam meg — írja többek között —, hogy Kállóban milyen szeretettel és lelkesedéssel készülnek a közgyűlés minél imponásabb keretek között való megrendezésére. Nagykálló nagynevű főrabijára Bródi Emánuel, dr. Strausz

Ernő iskolaszéki és Mandel Hermann hitközségi elnök és a hitközség egész vezetősége teljes támogatásban részesítik a kállói tanítótestületet a gyűlés rendezésében, mely társasvárosával kezdődik, másnap közebeddel zárul és így

hozzászámítva az elszállásolás gondjait, sok fáradsággal jár, de bizonyos, hogy teljes elismerést fog hozni a hitközség vezetőségének és a derék tanítótestületnek és megelégedést a gyűlésen résztvevőknek.

Baltazár Dezső dr püspök bucsúztatta el Pásztor Miksát, a PK vezérigazgatóját

Posch Gyula lett a PK új vezérigazgatója

A Pénzügyminiszeri Központ most tartotta meg évi rendes közgyűlését, amely minden esztendőben általános érdeklődés mellett szokott lefolyni. Az idei közgyűlés a magyar közgazdasági életnek még a szokottnál is nagyobb érdeklődése mellett tartotta meg, aminek az volt a magyarázata, hogy Pásztor Miksa, az intézet vezérigazgatója, aki az alapítás óta vezetője volt a Pénzügyminiszeri Központnak, nyugugalomba vonult és helyét dr. Posch Gyula, a Pesti Haza Első Takarékpénztár ügyvezető igazgatója, közgazdasági életnek egyik szintén kiemelkedő egyénisége foglalta el. A közgyűlés báró Korányi Frigyes elnök vezette és az évi jelentést Pásztor Miksa vezérigazgató ismertette. A közgyűlésen a pénzügyminiszer képviselőjében dr. Iklódy Szabó Miklós pénzügyminiszeri osztályfőnök jelent meg.

Az általános nagy figyelemmel hallgatott jelentés tudomásul vétele és a mérleg megállapítása után dr. Baltazár Dezső püspök, aki, mint a Debreceni Első Takarékpénztár elnöke jelent meg a közgyűlésen, emelkedett szólásra és a következőket mondta:

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Tisztelt Közgyűlés!

Ha a Pénzügyminiszeri Központ által előzetesen hozzánk juttatott tervezet a közgazdasági és pénzügyi előterjesztés világosságának minden kritériumát nem egyesítené, én mint a professzionális pénzügyi szakintézetek körén kívül álló szerény dilettáns nem merném venni a bátorságot még ahhoz sem, hogy nagy általánosságban rövid tetszhalást tegyek. Az a szakszerű világosság azonban, amelynek reflektora a jelentésben a világgazdaság és belső nemzetgazdaság bonyolult életét a gyökereikig s rejtélyekig hatóan tükrözteti, még a világtalant is biztos lépésekkel vezet el a megértés magaslatához.

A Pénzügyminiszeri Központ létesítését annak idején úgy a pénzügyi elmélet, mint a közgazdasági gyakorlat oldaláról kifogásolták. Ezzel szemben létjogosultsága, haszna és áldásos volta mellett legkésebb bizonyosság, hogy bár fennállásának 2 évzedezes múltja folyamán a világgazdaság talaját a földrengések egész sorozata rázta meg és hánytá-vevetté öntudatlan végletek sarká ellentétei között s bár hazánk nemzetgazdasági és pénzügyi helyzete is ki- és beszámíthatatlan infernalis erők összeütközéseinek tragikus szenvedője lett; a P. K. jelentősége, fontossága és hivatási köre ilyen körülmények között is grandiózus növekedéssel bontakozott ki.

Ennek az a magyarázata, hogy az

egymást válogató veszedelemfázisok sorozatában a mentés feladatát irta gazdasági elhivatottsága homlokzatra s egész tevékenysége a mentés, segítés, gyógyítás, pontos szabályozás, okos elosztás jegyében és valóságában idegződött be a magyar közgazdasági élet szerkezetébe.

Feladatát nemcsak amiatt teljesítette gondviseésszerűen, mert közszükség hívta létre s mert célkitűzése, szerkezete és működése a minden részletre kiterjedő alapos elgondolás kristályos lényegét és formáját tükrözteti, hanem azért is, mert a feladat teljesítésének parancsnoki hídján a közgazdasági-tengerhajózás fényes kvalitású admirálisai állottak s állannak. Hadd hajtssam meg melyen a zászlót mindnyájunk elismerése jeléül az elnök: báró Korányi Frigyes Onagyméltóságú előtt Finoman stílizált lényre, széleskörű tudásra, biztos érzéke a kötöttség folytán mesterséges és ellenségesé durvult közgazdasági élet gigantikus nehézségeit is a művészet könnyedségével és eleganciájával győzi le s valóságos zenei harmóniát visz be a számkor rideg, ellenszenves világába a boldogabb új világ érdekében.

Hadd hajtssam mélyre az elismerés és köszönet zászlóját a P. K.-nak vezérigazgatója: Pásztor Miksa Oméltóságú előtt is, aki a P. K.-nak bölcsőjétől kezdve jelentősége mostani fényes magaslatáig csakugyan öríző pászora volt. Nagy tudása, nemes érzése, temérdek munkássága, fáradhatatlan ereje, példátlan szorgalma, egész élete áldásos teljességét adta az intézménybe. Ahol baj volt, mindenütt ott lehetett látni szeretet, orvosló kezét. Védőszárnyai alól még a proletárdiktatura ádáza sem bírta kicsikarni a jövő nemzetgazdasági biztosításának erőt, értékeit s a legnagyobb krízis: a bankzárlat örvénye nyílásánál sziklaként állt meg a szökőár előtt. Legnagyobb érdeme abban van, hogy a magyar közgazdasági élet ezekben az örvényekben feltámaszthatatlan halottként nem zuhant bele.

Aldja meg az Isten mindkettőjüket mind a két kezével. De áldja meg minden munkatársait is: az igazgatót, a választmányt és az egész tisztikar tagjait. Eddigi áldásos munkájuk folytatására a magyar közgazdasági életnek nagy szüksége van. Nagy szüksége különösen most, amikor a Gömbös kormány által inaugurált nagy és mélyvonalú reformpolitika korszakot alkotni hivatott megvalósulás stádiumához érkezett.

A beszédet a népes közgyűlés nagy figyelemmel hallgatta meg és élénk helyesléssel fogadta. A beszéd után, amelyet jegyzőkönyvben örökített meg, a közgyűlés megtartotta a választásokat, majd az igazgatóság tartotta

meg ülést, amelyen mély sajnálattal vették tudomásul Pásztor Miksa nyugdíjba vonulását és amelyen báró Korányi Frigyes elnök javaslatára a pénzügyminiszter hozzájárulásával egyhanguan dr. Posch Gyulát nevezte ki a Pénzügyminiszeri Központ vezérigazgatójává. Végül a választmány tartott ülést, amelyen a múlt évi tevékenység és az elszámolások tudomásul vétele után felvették az új tagokat.

A BIHAR VÁRMEGYEI MEZŐGAZDASÁGI BIZOTTSÁG KÖZGYÜLÉSE

Május hó 4-én közgyűlést tartott a biharmegyei mezőgazdasági bizottság Berettyóújfaluban, melyen a tárgyszorozaton szereplő ügyek fontosságára való tekintettel, a mezőgazdasági bizottság tagjai teljes számban vettek részt, s megjelent azon dr. Szilágyi Lajos cs. kir. kamarás, a vármegye főispánja is, a vármegyei felsőházi tagok és országgyűlési képviselők társaságában. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarát vezér Czeplédy Béla igazgató képviselte.

Id. Nadányi Pál, a vármegyei mezőgazdasági bizottság elnöke megnyitóbeszédében ismertette a bihari gazdák jelenlegi helyzetét és nagy felkészültséggel indokolva határozati javaslatot terjesztett a bizottság elé a gazdaadóságok végleges rendezésének tárgyában.

A kérdésnek alapos és szakszerű megvitatása során a vármegyei mezőgazdasági bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a gazdaadóságok végleges és megnyugtató módon történő rendezését sürögösen megvalósítandónak tartja s addig is, amíg ez biztosítható lesz, olyan kormányrendeleteknek kiadását látja szükségesnek amelyek az adós gazdákat abba a helyzetbe hozzák, hogy a végleges rendezést földjeik háboríthatatlan birtokában megérhessék, s amelyeknek keretében egyben intézkedés történne a gazdahitelélet újraélesztése érdekében is.

Majd az idei termés értékesítésével kapcsolatos kérdésekről tárgyalt a bizottság, állástfoglalva annak során a jól bevált ármegállapítási rendszernek továbbra is fenntartása érdekében.

2 és félórás műsor!

A grinzingi grófnő

Bécsi operett a régi jó időkben. Játsszák: Gretl Theimer és Petrovics Swetiszláv

A vörös farkas

Izgalmas indián történet Főszerepben: REX, a csodáló.

Vigszínház

Előadások fél 5, 7 és fél 10 órakor

Múlt évi anyagok

u. m. mintás crepe de chinek, georgettek és moussinok, parisettek, mosóselymek, vászonárúk, bourettek külön szertalon szenzációsan olcsó filléres áron a Klein divatházban. Ezelőtt: Ecker, Klein, Sugár

Ami Budapestnek a Nemzetközi Vásár, az Debrecennek a Tiszántuli Vásár Jelentkezzék a kiállításra!

A lopott nagyértékű ékszerekért 2300 pengőt kapott, de a pénznek gyorsan nyakára hágtott és Debrecenből már csak kölcsönpénzzel tudott elutazni.

Dabasi Halász Zoltánt heismerő

valomása után a rendőrség letartóztatta és ezzel véglegesen szétoszlott az a legenda, amely még a *Független Ujság* riportja után is ott élt a naiv emberek lelkében, hogy egy igazi

Festetich gróf mulatott Debrecenben szegény embrekkel és nem akarta felfedni inkognitóját. A szegény emberek még egy álommal is szegényebbek lettek. Kár...

Megegyezéssel végződött a velencei értekezlet: Magyarország résztvesz a római konferencián

Velence, május 6. Az osztrák-olasz-magyar tárgyalásokat ma délben kevésel egy óra előtt befejezték. A három kormány képviselői 10 órakor ültek össze utolsó tanácskozásra, s ezen a tanácskozáson véglegesen befejezték mindazoknak a kérdéseknek megvitatását, amelyek a tárgyalások alkalmával szóba kerültek. A tárgyalások eredményéről a következő hivatalos jelentést adták ki:

Kánya magyar külügyminiszter, Berger Waldenegg osztrák külügyminiszter és Suvich államtitkár a római magyar-osztrák jegyzőkönyv alapján megegyezéssorozatot tartottak Velencében.

A megbeszélések a legbarátságosabb együttműködés szellemében folytak le.

Megvizsgálták mindazokat a kérdéseket, amelyek a három államot közvetlenül érdeklik, mind politikai, mind gazdasági téren, s különös figyelmet fordítottak a küszöbön álló értekezlet előkészítésére, amely az 1935. évi január 7-iki római jegyzőkönyv alkalmazására irányul. Tisztázva a legfontosabb pontokat, megállapították, hogy

a három kormány felfogása és követett céljai teljesen azonosak.

A három kormány bízik abban, hogy ez a felvilágosító munka megkönnyítheti a megértést mindazok között az államok között, amelyek a fent nevezett értekezleten érdekelve vannak.

Páris, május 6. A *Paris Soir* velencei tudósítója a következőket jelenti:

Velencében a megegyezés véglegesen létrejött, a be nem avatkozás elvének meghatározására nézve.

A szövegtervezet Ausztria vagy más állam belső rendjének külhatalmi úton való módosítására céloz. Nem nyilatkozik a területi statusquo fenntartásáról, hogy ilyen módon ne zárja ki a Magyarország által kívánt törvényes revíziót. Ami az újrafegyverkezést illeti, Magyarország állítólag ígéretet kapott arra nézve, hogy

Olaszország még a római értekezlet előtt ünnepélyes nyilatkozatban hangoztatni fogja Magyarországnak az egyenlőségre vonatkozó jogát.

Olaszország mindent el fog követni,

hogy a többi hatalmat is a fenti nyilatkozathoz való csatlakozásra bírja. Olaszország emellett kötelezi magát arra, hogy megújítja azt a bűzavárlási egyezményt, amely 1934 áprilisában Rómában jött létre, s amely szerint Olaszország a belpiaci árak felett vásárolt bűzát Magyarországtól. A szóbanforgó kereskedelmi egyezmény ebben a hónapban jár le, s felmondása súlyos kárt okozott volna a magyar gazdasági életnek. Ugy látszik, hogy ezt az egyezményt mennyiségi szempontból is kiszélesítik s

ebben az évben Magyarország nem egy, hanem két millió mázsa bűzát szállít Olaszországba.

A velencei megbeszélések tehát — írja a tudósító — általános megegye-

zéssel végződtek, amelyeket mindenik félre nézve kielégítőnek ítélnék.

Páris, május 6. A Havas iroda velencei jelentése szerint

Magyarországnak a dunai értekezleten való részvétele a velencei tárgyalások következtében bizonyossá vált.

Másrésről a velencei megbeszélések lehetővé teszik Olaszország számára, hogy a római értekezleten olyan be nem avatkozási tervezetet terjesszen elő, amelyet úgy szövegeznek meg, hogy „különösképpen Ausztria függetlenségét célozza”. Valószínű, hogy Olaszország a római értekezleten közölni fogja, hogy a maga részéről pártolja a fegyverkezési egyenjogúságot.

Törülközők?

Első öröm mindennap
a jó törülköző

Kardos Lászlónál

Hárommillió néző előtt lefolyt az angol királyi pár ezüstjubiläumének első napja

London, május 6. A kora reggeli órákban ragyogó verőfényes időben százezrekre menő tömeg kezdett hűmpölyögni az ezüstjubiläumünnepségek színtere felé.

A rendőrség becslése szerint legalább hárommillió ember nézte végig a menetet.

Kilenc óra után kezdődött a shakesspear-i sítusú látványosság előjátéka. Először az elsőház elnöke, a „speaker” szállott kétszázéves, dúsfaragványú aranyozott hintójába. A St. James parknál elébevágott a „miniszterelnökök menetének” hat hintója. Tíz óra után indult a lordkancellár díszkíséretével, a második hintóban ült a tarsolyvivő, tarsolyában a nyolc és fél kilogram súlyú nagy pecsétel.

A yorki hercegi pár és gyermekei s a kenti herceg és neje 10 óra 37 perckor indult a Buckingham-palotából, 10 óra 42 perckor pedig a velszi her-

ceg díszmense, melyben a norvég királyné, a velszi és gloucesteri herceg és Mary királyi hercegnő foglalt helyet. Tíz óra 45 perckor indult el a City díszmenetének öt hintója a majjorral. Az uralkodói díszmenetet 200 főnyi lovacsapat nyitotta meg. A királyi tengernagy egyenruhát viselt, összes kitüntetésekkel, a királyné öltözete pompás ezüstcsillogású szövetből készült, halványrózsaszínű csipkedíszű, felette fehérroka szőrmézű gyönyörű ezüstlamé köpennyel. Strucctollas kalapja ugyancsak ezüst és halványrózsaszínű volt.

A Szent Pál székesegyház főkapujánál

London püspöke teljes főpapi díszében, a székesegyház pápaságának kíséretében várta az uralkodópárt

A főkapunál az összes résztvevők gyalogos menetet alakítottak, amely

— **Aldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok** az enyhe természetes „**Ferenc József**” keserűvíznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és híg ürülést, úgyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviselei a **Ferenc József** vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

élen az uralkodópárral a nemzeti himnusz hangjai mellett vonult be a templomba. A jelenlevő 4800 főnyi közönség díszgyenruhát, illetőleg frakkot viselt. A legelső padsorokban a ragyogó fényű legelőkelőbb közönség körében szerény feketeruhás csapat ült: a királyi kastélyok régi szolgálói, akiknek az uralkodó személyes kívánságára a legjobb helyeket tartották fenn.

Az istentisztelet a király által kiválasztott zsoldárok és himnuszok elénekeléséből állott.

majd a canterburyi érsek rövid ünnepi beszéde és imája után a nemzeti himnusz hangjai zárták be a szertartást. Az uralkodópár újból a menel élére állva kivonult a templomból és hintójába ülve más úton, mint amelyen jött, visszatért a Buckingham-palotába.

FÜLÖP MIKLÓS
vizvezeték és bádigos szaküzletét
PIAC UCCA 83. alá helyezte.
Telefon 29-17.

Hozzávágta a kerékpárját a vámsorompóőrhez, aki a kövezetvámot kérte

Kellemetlen kalandban volt része hétfőn délután 5 óra tájban Balla József vámsorompóőrnek, aki a Szoboszlói úti vámháznál teljesít szolgálatot.

Balla József egy kerékpárostól akarta behajtani a kövezetvámot, de felszólítására a kerékpáros nem állt meg, sőt gyors ütemben elvágtatott. A lelkiismeretes vámszedő nem hagyta ennyiben a dolgot, hanem szintén kerékpárra kapott és üldözőbe vette a blüccelölt. A nagyalomás körül sikerült is utólrnie, de ekkor az ismeretlen szembeszállt Ballával és előbb kerékpárját hozzávágta, majd ököllel hátba- és orrbautította. A nagy lármára rendőr is közeledett a helyszínre, ekkor azonban az ismeretlen támadó gyorsan felugrott kerékpárjára és a mellékúccákon keresztül eltűnt.

Balla József a mentőállomásra ment és itt kötötték be vérző cebeit. A kerékpáros kiletének megállapítására erélyes nyomozás indult.

Jönnek a Pál-utcai fiúk

**ELLA HELYETT
KRÜGERT SZÁLLITOTT,
EGY HÓNAPOT KAPOTT**

Marmorstein József, 28 éves győri lakos, krumplikereskedő, tavaly februárjában Csizi Imre kaposvári krumpliexportcégnek eladott 150 mázsa burgonyát azzal a kikötéssel, hogy a burgonya kifogástalan Ella fajburgonya és kiszállításra feltétlenül alkalmas. Marmorstein le is szállította a burgonyát, a vevő cég pedig azonnal ki akarta szállítani az országból. A növényvédelmi felülvizsgálat azonban nem várt eredménnyel járt a rakományra nézve. Nevezetesen megállapították, hogy a krumpli silány, többféle fajtából álló keverék és ezenfelül fagyott.

Csizi ekkor Szombathelyre irányította a krumplit és itt hatszáz pengő veszteséggel tudta csak eladni. Ezután pedig feljelentette Marmorsteint csaláért. Marmorstein a tárgyaláson kijelentette, hogy nem bűnös, mivel ő a burgonyát egy Davidovics nevű burgonyakereskedőtől vette, azzal a kikötéssel, hogy az megfelel a Csiziek követelményeinek. Ő — úgy mond — a berakodásnál nem is volt jelen és így nem ellenőrizhette, hogy a burgonya valóban olyan-e, amilyennek lennie kell.

A tárgyaláson kihallgatott tanúk azonban mást vallottak, mint a derék burgonyakereskedő. A tanúk szerint nemcsak, hogy ott volt Marmorstein a berakodásnál, hanem személyesen intézkedett, hogy a silányabb Krüger-burgonyát alura és a kevés jó Ellát felülre rakják be.

Igy aztán a törvényszék csalásért egy hónapi fogságra ítélte el Marmorsteint. Az ítéletet a debreceni ítéletábrla is helybenhagyta.

**NAGYKÁLLÓBAN LESZ
AZ ORSZ. IZR. TANÍTÓEGYESÜLET
ALFÖLDI KÖRÉNEK
EZ ÉVI KÖZGYÜLÉSE**

A 65 éve fennálló és nagymúltú Orsz. IZR. Tanítóegyesület, melynek kebelében működik az „Alföldi Kör”, amely nyolc vármegye zsidó tanítóságát foglalja magában, minden esztendőben impozáns keretek között szokta megtartani közgyűlését a nagy magyar Alföld jelentősebb városában. 1934-ben Karcag volt a gyűlés színhelye, ahol nyolc vármegye zsidó tanítói találkoztak. A nagykállói IZR. hitközség és tantestület régi vágya teljesül, amikor a tavalyi közgyűlés elhatározta, hogy 1935-ben Nagykállóban tartja meg közgyűlését. A közgyűlés előkészítése ügyében Nyiregyházaán járt Lippe József ny. igazgató, az O. I. T. E. „Alföldi Kör” érdemekben gazdag elnöke és ott a nyiregyházi és nagykállói tantestülettel megtanácskozta azokat az ügyeket, amelyek a kállói közgyűlés megtartására vonatkoznak. Most számolt be az Orsz. Egyesület Közlönyében ez előkészítő újról. Örömmel állapítottam meg — írja többek között —, hogy Kállóban milyen szeretettel és lelkesedéssel készülnek a közgyűlés minél impozánsabb keretek között való megrendezésére. Nagykálló nagynevű főrabijára Bródi Emánuel, dr. Strausz

Ernö iskolaszéki és Mandel Hermann hitközségi elnök és a hitközség egész vezetősége teljes támogatásban részesítik a kállói tantestületet a gyűlés rendezésében, mely társasvacsorával kezdődik, másnap közbédéllel zárul és így

hozzászámítva az elszállásolás gondjait, sok fáradsággal jár, de bizonyos, hogy teljes elismerést fog hozni a hitközség vezetőségének és a derék tantestületnek és meglepedést a gyűlésen résztvevőknek.

**Baltazár Dezső dr püspök
bucsuította el Pásztor Miksát,
a PK vezérigazgatóját**

Posch Gyula lett a PK új vezérigazgatója

A Pénzüntézet Központ most tartotta meg évi rendes közgyűlését, amely minden esztendőben általános érdeklődés mellett szokott lefolyni. Az idei közgyűlés a magyar közgazdasági életnek még a szokottnál is nagyobb érdeklődése mellett tartotta meg, aminek az volt a magyarázata, hogy Pásztor Miksa, az intézet vezérigazgatója, aki az alapítás óta vezetője volt a Pénzüntézet Központnak, nyugalmába vonult és helyét dr. Posch Gyula, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár ügyvezető igazgatója, a közgazdasági életnek egyik szintén magasabb egyénisége foglalta el. A közgyűlést báró Korányi Frigyes elnök vezette és az évi jelentést Pásztor Miksa vezérigazgató ismertette. A közgyűlésen a pénzügyminiszter képviselőjében dr. Iklódy Szabó Miklós pénzügyminiszteri osztályfőnök jelent meg.

Az általános nagy figyelemmel hallgatott jelentés tudomásul vétele és a mérleg megállapítása után dr. Baltazár Dezső püspök, aki, mint a Debreceni Első Takarékpénztár elnöke jelent meg a közgyűlésen, emelkedett szólásra és a következőket mondta:

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Tisztelt Közgyűlés!

Ha a Pénzüntézet Központ által előzetesen hozzánk juttatott tervezet a közgazdasági és pénzügyi előterjesztés világosságán minden kritériumát nem egyesítené, én mint a professzionális pénzügyi szakiekintélyek körén kívül álló szerény dilettáns nem merném venni a bátorságot még ahhoz sem, hogy nagy általánosságban rövid felszólalást tegyek. Az a szakszerű világosság azonban, amelynek reflektora a jelentésben a világgazdaság és belső nemzetgazdaság bonyolult életét a gyökereikig s rejélyekig hatóan tükrözteti, még a világtalant is biztos lépésekkel vezet el a megértés magaslatához.

A Pénzüntézet Központ létesítését annak idején úgy a pénzügyi elmélet, mint a közgazdasági gyakorlat oldaláról kifogásolták. Ezzel szemben létjogosultsága, haszna és áldásos volta mellett legkésebb bizonyosság, hogy bár fennállásának 2 évtizedes multja olyamán a világgazdaság talaját a földrengések egész sorozata rázta meg és hánytá-vetette öntudatlan végtetek sarki ellentétei között s bár hazánk nemzetgazdasági és pénzügyi helyzete is ki- és beszámíthatatlan infernalis erők összeütközéseinek tragikus szenvedője lett; a P. K. jelentősége, fontossága és hivatási köre ilyen körülmények között is grandiózus növekedéssel bontakozott ki.

Ennek a magyarázata, hogy az

egymást válogató veszedelemfázisok sorozatában a mentés feladatát irta gazdasági elhivatottsága homlokzatra s egész tevékenysége a mentés, segítés, gyógyítás, pontos szabályozás, okos elosztás jegyében és valóságában idegződött be a magyar közgazdasági élet szerkezetébe.

Feladatát nemcsak amiatt teljesítette gondviseésszerűen, mert közszükség hívta létre s mert célkitűzése, szerkezete és működése a minden részletre kiterjedő alapos elgondolás kristályos lényegét és formáját tükrözteti, hanem azért is, mert a feladat teljesítésének parancsnoki hídján a közgazdasági-tengerhajózás fényes kvalitású admirálisai állottak s annak. Hadd hajtjam meg mélyen a zászlót mindnyájunk elismerése jeléül az elnök: Báró Korányi Frigyes Öngyméltósága előtt Finoman stílizált lény, széleskörű tudása, biztos érzéke a köztársaság folytán mesterségség és ellenségessé durvult közgazdasági élet gigantikus nehézségeit, is a művészet könnyedségével és eleganciájával győzi le s valóságos zenei harmóniát visz be a számok rideg, ellenszenves világába a boldogabb új világ érdekében.

Hadd hajtjam mélyre az elismerés és köszönet zászlóját a P. K.-nak vezérigazgatója: Pásztor Miksa Oméltósága előtt is, aki a P. K.-nak bölcsőjétől kezdve jelentősége mostani fényes magaslatáig csakugyan őriző pászora volt. Nagy tudása, nemes érzése, temérdek munkássága, fáradhatatlan ereje, példátlan szorgalma, egész élete áldásos teljességét adta az intézménybe. Ahol baj volt, mindenütt ott lehetett látni szerető, orvosló kezét. Védőszárnyai alól még a proletárdiktatura ádázata sem bírta kicsikarni a jövő nemzetgazdasági biztosításának erőt, értékeit s a legnagyobb krízis: a bankzárlat örvénye nyilvánál sziklaként állt meg a szökőár előtt. Legnagyobb érdeme abban van, hogy a magyar közgazdasági élet ezekbe az örvényekbe feltámaszthatatlan halottként nem zuhant bele.

Áldja meg az Isten mindkettőjüket mind a két kezével. De áldja meg minden munkatársait is: az igazgatót, a választmányt és az egész tisztikar tagjait. Eddigi áldásos munkájuk folytatására a magyar közgazdasági életnek nagy szüksége van. Nagy szüksége különösen most, amikor a Gömbös kormány által inaugurált nagy és mélyvonalú reformpolitika korszakot alkotni hivatott megvalósulás stádiumához érkezett.

A beszédet a népes közgyűlés nagy figyelemmel hallgatta meg és élénk helyesléssel fogadta. A beszéd után, amelyet jegyzőkönyvben örökített meg, a közgyűlés megtartotta a választásokat, majd az igazgatóság tartotta

meg ülést, amelyen mély sajnálattal vették tudomásul Pásztor Miksa nyugdíjba vonulását és amelyen báró Korányi Frigyes elnök javaslatára a pénzügyminiszter hozzájárulásával egyhanguan dr. Posch Gyulát nevezték ki a Pénzüntézet Központ vezérigazgatójává. Végül a választmány tartott ülést, amelyen a múlt évi tevékenység és az elszámolások tudomásul vétele után felvették az új tagokat.

**A BIHAR VÁRMEGYEI
MEZŐGAZDASÁGI BIZOTTSÁG
KÖZGYÜLÉSE**

Május hó 4-én közgyűlést tartott a biharvármegyei mezőgazdasági bizottság Berettyóújfaluban, melyen a tárgysorozatban szereplő ügyek fontosságára való tekintettel, a mezőgazdasági bizottság tagjai teljes számban vettek részt, s megjelent azon dr. Szilágyi Lajos cs. kir. kamarás, a vármegye főispánja is, a vármegyei felsőházi tagok és országgyűlési képviselők társaságában. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarát vitéz Czeglédy Béla igazgató képviselte.

Id. Nadányi Pál, a vármegyei mezőgazdasági bizottság elnöke megnyitó beszédében ismertette a bihari gazdák jelenlegi helyzetét és nagy felkészültséggel indokolva határozati javaslatot terjesztett a bizottság elé a gazdaadóságok végleges rendezésének tárgyában.

A kérdésnek alapos és szakszerű megvitatása során a vármegyei mezőgazdasági bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a gazdaadóságok végleges és megnyugtató módon történő rendezését sürgősen megvalósítandónak tartja s addig is, amíg ez biztosítható lesz, olyan kormányrendeleteknek kiadását látja szükségesnek amelyek az adós gazdákat abba a helyzetbe hozzák, hogy a végleges rendezést földjeik háboríthatatlan birtokában megérhessék s amelyeknek keretében egyben intézkedés történék a gazdahitelélet újraélesztése érdekében.

Majd az idei termés értékesítésével kapcsolatos kérdésekről tárgyalt a bizottság, állást foglalt annak során a jól bevált ármegállapítási rendszernek továbbra is fenntartása érdekében.

2 és félórás műsor!

A grinzingi grófnő

Bécsi operett a régi jó időkben.
Játszák: Gretl Theimer és Petrovics Swetiszláv

A vörös farkas

Izgalmas indián történet
Főszerepben: R E X, a csodaló.

Vigszinház

Előadások fél 5, 7 és fél 10 órakor

Múlt évi anyagok

külföldi sztalon szenzációsan olcsó filléres áron a **Klein divatházban** Előzőtt: Ecker, Klein, Sugár

u. m. mintás crepe de chinek, georgettek és mouslinok, parissetek, mosóselymek, vászonárúk, bourettek

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ügyeletos gyógyszerárak. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Aranyangyal”, Bánó Andor, Piac u. 50. Piac és Szent Anna u. sarok. „Reménység”, Dr. Gödöny Sándor, Csapó u. 22., „Zenede” mellett. „Bocsokay”, Lassányi József, Cegléd u. 22., a DMKE-vel szemben. „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22. Mentők, tüzoltók, telefon: 04. A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

KELETI, DÉLKELETI SZÉL, DERÜLT, SZÁRAZ IDŐ, HÖ-EMELKEDÉS, FAGYVESZÉLY EGYELŐRE A TALAJMENTI RÉTEGEKBE IS MEGSZÜNTNEK TEKINTHETŐ.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

KEDD, május 7.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10.20: Állatmesék (felolvasás). 10.45: Teniszruhák és pulloverek (felolvasás). 11.15—11.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 12.05: Bertina István szalonzenekara. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából.) 1.15—2.30-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 3.30—4.40-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 5: Horatius értéke, Dr. Csengery János egyetemi tanár előadása. 5.30: Horatius megzenésített dalai. Előadja a Kalazantium férfikara. Bevezetőt mond és vezényel dr. Wagner József, Zongorán kíséri dr. Kozáky István. Bariton szólót éneklir dr. Magyar István. 6: Francia nyelvoktatás (dr. Garzó Miklós). 6.25: A hetvenhetedik magyar-osztrák labdarugómérkőzés. Magyar Károly előadása. 6.40: Teleký Sándor magyar motákat énekel. Kísér Csorba Dezső és cigányzenekara. 7.40: Színműelőadás a stúdióban. Elők, Tragédia 5 felvonásban. Irta Harsányi Kálmán. Rendező Odry Árpád. — 9.25: Hírek, időjárásjelentés. 9.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Vaszy Viktor. Közben 10.25: Budapesti előkészületek a nagy versenyekre. Plum A., a Nemzeti Diákszövetség sportelnökének németnyelvű előadása, a lett, észt, finn és litván diákszövetségek képviselőiben. 11.05: Közvetítés a Pátria-kávéházból, Ilnczky László jazz-zenekarának műsora, Orbán Sándor énszszámaival. Budapest II.

5.30—6.20-ig: Hanglemezek. 6.40: A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági felőrája. 7.20—7.50-ig: Vajsz Róbert hegedűl, zongorakísérettel. 7.55: Baktériumok, amelyek barátaink. Dr. Belák Sándor egyetemi nyilv. rendes tanár előadása. 8.30: Hírek. 8.50—9.25-ig: Matuzska Miklós énekel, zongorakísérettel.

A kovács-, kerék- és kocsigyártó iparosok szerdán este 6 órai kezdettel az ipartestület tanácstermben együttes ülést tartanak.

ATIKÁN Hírei

IRODA: A DEBRECENI KERÜLETI KERESKEDELMELI ÉS IPARKAMARÁBAN VERBŐCZY U. 2. TELEFON 10-19, 10-20.

Bornemissza Géza kereskedelmi miniszter nyitja meg a Tiszántúli Ipari Kiállítást és Vásárt

Már említettük, hogy a kereskedelmi és iparkamara Bornemissza Géza kereskedelmi minisztert kérte fel a kiállítás fővédnökéül, ezenkívül a kiállítás fővédnöki tisztségére felkérte a kamara elnöksége Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnököt és dr. Fabinyi Tiharmér pénzügyminisztert.

A kamara felkérésére báró Vay László főispán személyesen tárgyalta a kereskedelmi miniszterrel a kiállítás megnyitásán való részvétele ügyében. Báró Vay László főispán a mai napon közölte a kamarával, hogy a kereskedelmi miniszter a kiállításon való

személyes részvételét határozott formában megígérte úgy, hogy június 6-án a reggeli gyorsal indul Budapestről, délben 12 órakor megnyitja a kiállítást és a délután gyorsvonattal visszautazik.

A főispán bejelentése az érdekltség körében nagy örömet keltet.

A vásárhoza felhívja azokat a kereskedőket és iparosokat, akik a kiállításon és vásáron résztvenni kívánnak, hogy a kiállításhoz még ezen a héten jelentkezzenek, mert a helyek szétosztása a jövő héten megtörténik.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 MÁJUS 7. SZOMBAT. A király Kernhoffer Józsefnek, az Osztrák Magyar Bank főfelügyelőjének és a debreceni fiók főnökének a királyi tanácsosi címet adományozta.

Felhő Rózi, mint vendég, nagy sikerrel szerepelt az Erdészleányban.

1915 MÁJUS 7. PÉNTEK. Az osztrák-magyar-német seregek állandó előnyomulásban vannak Nyugatgaliaciában. a Trnov, Jaslo és Dukla ismét a miénk. Az orosz foglyok száma meghaladja az 50.000-et. Boroovits és Marwitz tábornokok hadseregei előnyomultak a magyar határról. Libau és Riga között nagy csata fejlődött ki.

A király Hummel Árpád 2. h. h. e. századost őrnaggyá léptette elő.

A városi tanács dr. Vásáry István adóügyi tanácsnok javaslatára kimondta, hogy megfellebbezi a pénzügyigazgatóság amaz intézkedését, amelylyel a város több pénzteráti alapjára jövedelmi adót vetett ki.

A kultuszminiszter a magykörösi főgimnáziumhoz dr. Petzkó Ernő fő-

gimnáziumi, a hajdúböszörményi főgimnáziumhoz dr. Dárkó Jemő egyetemi tanárt küldte ki.

1925 MÁJUS 7. CSÜTÖRTÖK. A városi tanács Zöld József gazdasági tanácsnok bejelentette, hogy a Hortobágyon az állattálmány egyre fogy és a legelőberek 558 millió korona visszaesést mutatnak.

A debreceni képviselők megszürettek a kormánytól az egyetemi építkezések és az öt millió dolláros kölcsön ügyét.

Kürschner Klári és Stojnitsky Gyula Dezső jegyesek.

A Budai Dalárda óriási sikerrel hangversenyzett az Arany Bikában. A dalosokat dr. Balla Bertalan üdvözölte.

Bíróküldés: DVSC—DMTK: Szabó Kálmán, DKASE—DEAC: Horváth Endre.

A színház nagy sikerrel mutatta be Anagyságos asszonyt már láttam valahol című darabot. Nagyon jók voltak Halassy Mariska, Rajz Ferenc, Csapó Mária, Sötét Balázs, Püspöky Rózi.

— Hirdetmény. Értesítem Debrecen sz. kir. város közönségét, hogy a gyámpénztár 1933. évi zárszámadása elkészült. Az erre vonatkozó okmányokat 15 napig közszemlére tétetem s azok a Városháza 10. sz. szobájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Dr. Varga Elemér s. k., h. polgármester.

— Marólúgos gyermekhalál. Gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádoltan állott hétfőn a debreceni törvényszék előtt Gál Gyuláné tépei asszony. Gálné kétesztendő kisfia tavaly véletlenül megitta egy marólúgos pohár tartalmát s a gyermek irtózatosságot között meghalt. A hétfői tárgyaláson az anya azzal védekezett, hogy nem tehetett a szerencsétlenségről, mert a poharat csak pár percig hagyta a konyhaasztalon és nem vette észre, hogy kisfia kijött a belső szobából. A bíróság Gál Gyuláné bűnösnek mondtotta ki és tizenöt napi fogsázbüntetéssel sújtotta, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette.

— Öngyilkos erdőkerülő. Álmosd községből értesítették a debreceni ügyészséget, hogy a Lőzségi erdőkerülő, Benes Imre vadászfegyverrel agyonlötte magát. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Benes azért követett el öngyilkosságot, mert egy vizsgálat folyt ellene s ennek következményeitől félt. Az ügyészség a temetésre megadta az engedélyt.

— Cserépkályhák nagy választékban Gönczy kályhámesternél, Csapó u. 19. Telefon 25-68. Cserépkályhák átrakását, tisztítását, Hardtmuth és hazai tüzelésre jutányosan vállalom.

— Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya május 7-én, kedden este 6 órakor tartja rendes heti összejövetelét, melyen az országos vándorgyűlés előkészítő munkájának megbeszélését folytatják. A kártársakat ezúton hívja meg az elnökség.

— A kéményseprő szakosztály szerdán délután 5 órai kezdettel az ipartestület helyiségében ülést tart.

— Lakásváltozás. Dr. Brunner Lajos szem- és fülorvos lakása: Batthyány u. 17. II. l. félem.

— Betörték egy fűszerüzletbe. Vasárnapra virradóra ismeretlen tettesek feltörték Rubinstein László József kir. herceg uccán levő fűszerüzletének kirkatát és nagymennyiségű élelmiszerekkel, fűszerárakkal megrakodva ellilantak. A betörést reggel fedezték fel és jelentést tettek róla a rendőrségnek, amely megindította nyomozást.

Autóját, motorját,

mezőgazdasági és ipari gépeit precízen, olcsón javítja

NEUMANN
ERZSÉBET UCCA 28

— Békés István előadása a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületében. A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületében a múlt hóban megkezdett ismeretterjesztő előadássorozat folytatásaképpen 8-án, szerdán este fél 9 órai kezdettel a fiatalabb kereskedőgeneráció egyik köztisztviselőjében álló, kiválóan képzett tagja: Békés István, a Békés Lajos cég főnöke tart előadást „A kereskedelem és a művészet” címen. Az előadásra felhívjuk a kereskedőfőnökök és kereskedelmi alkalmazottak figyelmét.

— Tisztaság fél egészség! Egészségét óvja, ha ruháit Borosnál tisztíttatja. Fest, tisztít, mos, Piac u. 77.

— Elítelt pénzhamisítók, Maca Zoltán miskolci géplakatos, társával, Révész Andor mechanikussal Tapolca községben hamispénzgyártó műhelyt rendeztek be. A hatóságok azonban mindkettőjüket lefűlelték és a debreceni törvényszék Révész egy évi, Macát pedig tagadó vallomása ellenére hat hónapi börtönrre ítélte. Maca Zoltán fellebbezett az ítélet ellen s így került az ügy hétfőn az ítéletábla elé, ahol Maca fenntartotta tagadását. A tábla azonban helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

— Katonai cikkek raktára Bészler és Dávid vaskereskedés, Kossuth szobor mellett.

— Tudományos előadás a Cobden Szövetségben. A Cobden Szövetségben május 11-én, szombaton délután 6 órakor dr. Biedermann János budapesti főorvos tart tudományos előadást a Déri-múzeum dísztermében „A táplálkozás tanának modern irányairól”. Az előadást dr. Baltazár Dezső püspök megnyitja vezeti be. A várható nagy érdeklődésre tekintettel, helybiztosító műsorok a Méliuszban adatnak ki.

— Orvosi hír. Dr. Rássó Vilmos fogszakorvos rendelőjét Piac ucca 10. sz. alá helyezte át. (Kereskedelmi iskola mellett.)

— A Debreceni Helyi Vasut „Harmónia” dalegyesülete fennállásának tizedik évfordulója alkalmával nagyszabású ünnepélyt rendez. Május 11-én, szombaton este lampionos szerenád lesz az Arany Bikánál, másnap, vasárnap délelőtt pedig zászlóavatási ünnepély lesz. Az avatási ünnepségen dr. Baltazár Dezső püspök, a dalegyesület díszelnöke mond ünnepi beszédet. Este hatalmas programú díszhangverseny lesz.

— Ügyvédi hír. Dr. Eisler Mór ügyvéd irodáját Miklós ucca 1. sz. alól József kir. herceg ucca 6. szám alá helyezte át.

Gyászrovat

Harangi Istvánné, Halasi Zsuzsánna temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. — A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Medgyaszay Jánosné, Deák Rozália temetése a Köztemetőben szerdán délután 3 órakor lesz. Temetését Fehértői temetkezési vállalata végzi.

Lánya volt a debreceni nagyvásár. A debreceni nagyvásár már sokat veszített színességéből, a forgalma is erősen megcsappant és a látogatók seregét még a Budapestre érkeztet fil-léres vonat utasai sem duzzasztották meg túlságosan. Nagy számmal sorakoztak fel az 1935. tavaszi vásáron is a mézeskalácsosok, hangosan kínálták portékáikat a bazárosok, kivonultak a cizmadiaik, meg a ruhakereskedők is jelentős számban, de a közönség vásárlási kedve nem méltányolta kellőleg a kereskedők eladási kedvét. Az elseje utáni forgulat alig-alig látszott meg ezen a vásáron, s talán még a komédiások és a ringlispilek környékén seregett egybe a legtöbb ember. Ami vásárlás volt a nagyvásárban, azt is inkább a krajcáros árukkal bonyolították le, komolyabb értékű holmit alig vett a közönség. Hiába, pénz még elseje után is kevés van manapság az embereknek.

— A Pikó kézimunka cég legújabb cikke: Divatgallérok és harisnyák. — Kossuth u. Városház.

— Az országos ügyvédkongresszus felhívása. A június 23—26. napjain Debrecenben tartandó országos ügyvédkongresszusra előreláthatólag oly nagy számban fognak jelentkezni, hogy a szállodákban nem lesznek elhelyezhetőek. Felkérjük ezért azon családokat, melyek a „Debreceni Hét” alkalmával kiadó szobát bejelentették és az I. osztályba soroztatták, sziveskedjenek akár a Városi Idegenforgalmi Hivatalt (Piac u. 28), akár a kongresszusi irodát (Sas u. 4. I. 5.) értesíteni, hogy 3 estére megfelelően berendezett szobát tudnak-e a vendégek rendelkezésére bocsátani. A szobákért fekvés és minőség szerint egészen napi 3 pengőig térítenek.

— Divatgallérok 76 fillértől Pikó kézimunkaüzletében. Kossuth uca, Városház.

— A sütőszakosztály az ipartestület termében szerdán d. u. 4 órakor szakosztályi és egyezményi ülést tart.

— Legújabb kézimunkák beérkeztek. Mindent szívesen megmutatunk. Pikó kézimunka üzlete, Kossuth u. Városház.

— A debreceni ált. tanítótestület gyűlése. A debreceni ált. tanítótestület május 8-án, szerdán d. u. 4 órakor a városháza közgyűlési termében tartja első tavaszi gyűlést, melynek tárgysorozata a következő: 1. Megnyitóbeszédet mond Törös Károly elnök. 2. Dr. Fejess Kálmán kir. tanfelügyelő üdvözlése. 3. A kir. tanfelügyelő válasza. 4. Az érzelmi és értelmi nevelés a népisiskolában. Előadó: Szoboszlai Sándor áll. tanító. 5. A magyar tanító a hadifogságban. Seszták Sándor gk. tanító.

A téglási halálos verekedés a debreceni törvényszék előtt

Két téglási gazdálkodó, Hevesi Dániel és Nagy Imre tavaly betértek az egyik községbeli kocsmába. Nemsokára bement a kocsmába három másik gazdálkodó, Szabó Sándor, Czibere István és Csáki József. A szomszéd asztalhoz ültek le, de csakhamar szóváltásba keveredtek Hevesivel és társaival. A vita verekedéssé fajult, s amikor a tulajdonos kituszkolta őket a helyiségből, az udvaron folytatták egymás ütlegelését. Közben egyikük felkapott egy dorongot és azzal oly erőset súlytott Csáki József fejére, hogy a szerencsétlen ember néhány óra múlva meghalt.

Halálát okozó súlyos testi sértés címen indult meg az eljárás Hevesi és Nagy ellen. A debreceni törvényszék hétfőn tárgyalta az ügyet, de a bíróság előtt mindketten tagadták a vádat.

Hevesi mérte a halálos ütest ellenfeleikre. A bíróság végül is a bizonyítás kiegészítése végett elnapolta a tárgyalást.

Hevesi mérte a halálos ütest ellenfeleikre. A bíróság végül is a bizonyítás kiegészítése végett elnapolta a tárgyalást.

Ujból villamoskarambol volt a Kossuth uccán

A villamos elkapott egy vigyázatlan nő által hajtott szekeret — A bennülők kisebb zúzódásokat szenvedtek

Hétfőn délelőtt ismét villamoskarambol volt a Kossuth uccán. A Burgundia uca felől jött egylovas szekerevel Halász Józsefné Fancsika 20. sz. alatti lakos, aki nem vette észre a vágóhid felől robogó villamost.

A két uca kereszteződésénél a villamos elkapta a szekérrudat,

mire a megijedt ló a szekeret befordította a park közepébe. A szekérben ülő Halász Józsefné, 14 éves kislánya és egyik szomszédnője kirepültek a szekérből, de szerencsére a park gyep-talaja megakadályozta a súlyosabb sérüléseket. Megsérült azonban a ló, amelynek egyik foga kitorlott, a sze-

kérrúd is tönkrement és összetört a villamos reflektorlámpája is.

A villamosvezető ébersége sokat segítetté azáltal, hogy a kocsi gyorsan leállította s így

a kocsi bennülők könnyebb zúzódásokkal megúszták a karambolt, amelynek oka a megejtett vizsgálat szerint Halászné vigyázatlansága volt.

A karambolt követő csődületben egy élelmes tolvaj ellopta Halászné pénztárcáját is és a peches asszony elmondhatja: — Nincs a teremtésben vesztes csak én!

Kelmefestés, vegytisztítás
BIZALOM DOLGA.

Forduljon

HRABECZY

Tiszántul legmodernebb kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógárához.

Betörtek a sámsoni község-házára és elvittek egy vaskazettát 4000 pengővel

Vakmerő betörést fedeztek fel tegnapreggel a hajdusámsoni község-házán. A betörők az éjszaka folyamán behatoltak a község-házára és

kézipéztárt a vaskazettával együtt elvittek. A kazettában közel 4000 pengőt őriztek s úgy a községet jelentős kár érte.

A betörésről értesítették a csendőrséget, amely nagy eréllyel látott a nyomozáshoz. A csendőrök megállapították, hogy a tettesek enyves papírral nyomták be az udvarra nyíló ablakokat s ezen keresztül behatolva a helyiségbe, egyenesen a pénzkész-

letet őrző szekrényhez mentek, melyet feltörték.

Még a helyszínén megkísérelték a betörők a vaskazetta feltesztését, de az acéllemezekkel nem tudtak megbirkózni és mikor már félték a virradattól, a kazettával együtt ugyancsak az ablakon keresztül elmenekültek.

A betörők sok nyomot hagytak maguk után s így minden jel arra mutat, hogy a tettesek nem hivatalos, hanem csak alkalmi bűnözők voltak.

A bűnjelek alapján a csendőrség reméli, hogy a betörők hamarosan megkerülnek.

Öt elítélés és három letartóztatás a miskolci zálogházi panama ügyében

Miskolc, május 6. A miskolci törvényszék ma délelőtt hirdette ki ítéletét a zálogház-perben. A törvényszék ifjabb Wittich Andort folytatólagosan elkövetett sikkasztások és csalások, orgazdaságok miatt másfél évi börtönre és 5 évi hivatalvesztésre, Bartus Bélát 3 évi börtönre, 5 évi hivatalvesztésre, 1000 pengő pénzbüntetésre, Vaktor Gézát 3 évi börtönre és 500 pengő pénzbüntetésre, Rimóczy Józsefet 3 évi börtönre, 5 évi hivatalvesztésre és 1000 pengő pénzbüntetésre, Paiker Bélát 6 hónapi fogházra és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kuzslik István dr. ügyvédet a bűnpártolás vádjá alól bizo-

nyítékok hiányában felmentették.

Horkay Ferenc dr. királyi ügyész Bartus Béla volt zálogházi igazgatóra, Vaktor Géza volt zálogházi becsüsré és Rimóczy József dr. városi tanácsnokra nézve letartóztatási indítványt tett.

Dramai csendben álltak fel a védők és a letartóztatási indítvány elutasítását kérték.

A bíróság mintegy háromnegyedórás tanácskozás után hirdette ki határozatát, de már a bíróság bevonulása előtt megjelentek az előszobában a szuronyos fogházörök. A törvényszék Rimóczy tanácsnok, Bartus igazgató és Vaktor becsüs letartózt-

Lakót ? szeretne házába

Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

tatása mellett döntött.

Bartus igazgató teljesen összetörve az elnöki emelvény elé állott és arra kérte a törvényszéket, engedje meg, hogy családjától elbúcsúzzék. Azt a választ kapta, hogy a családja majd meglátogathatja.

Ezzel Rimóczy, Bartus és Vaktor elindult a fogházba a szuronyos fegyőrök előtt

Nagy zsirtartalmu, szapora
DARABOS MÉS Z 3.46
5—10 mm a vagonból
Raktárból 3.66, egy mm. 3.80
OLTOTT MÉS Z 10.50
Egy nagy láda. . . .
Piac u 10 **KORONA** Petőfi-tér 6

Marólúgot ivott egy pengő miatt egy idős asszony

Megdöbentő öngyilkossági kísérlet történt hétfőn délelőtt 8 órakor a Nyíl uca 93. szám alatt. Özvegy Szele Imréné, egy többgyermekes 60 éves öregasszony marólúgot ivott és most súlyos állapotban élet-halál között lebeg a klinikán.

Az öngyilkosság oka: egy pengő. Özvegy Szele Imréné egyik szomszédjától egy pengőt kért kölcsön, hogy vasárnap a fia fizetéséből visszaadja. A fiú azonban az elmúlt héten keveset kereset és az öregasszony nem tudta teljesíteni ígéretét. Emiatt hétfőn reggel a hitelező szomszéd nagy patáliát csapott és ez keserítette el annyira az idős asszonyt, hogy a marólúgos poharat emelte szájához.

Az öngyilkosságot az asszony 16 éves Ilonka leánya fedezte fel és szaladt segítségért, majd telefonáltak a mentőknek, akik a súlyos állapotban levő öngyilkost a klinikára szállították.

Könyvkötéseket,

egyszerű és díszes kivitelben

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsolnárokat izlésesen, méltányos áron beküldünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vevőnőző intézet • üzleti könyv gyár, kiské műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

5-ös fogat lett az ötösfogatból

Rossz csatársora miatt kikapott a Bocskay Miskolcon

Ezen a mérkőzésen a Bocskay likvidálhatta volna az osztályozó problémáját. Ha csak egyetlen pontot is szerez az Attilától, már az utánkövetkezők nem érthették volna be. De a Bocskaynak nincs ma csatársora és mérkőzést csak csatársor nyerhet. Hogy pedig teljes legyen az egyensúly, ha már a csatársor nem tudta megnyerni a mérkőzést, elvesztéséről a védelem gondoskodott. Vágó egy könnyen védhető labdába fölöslegesen beavatkozott és lábáról perdült a hálóba az egyetlen gól. Gyatra csatárjáték jellemezte a mérkőzést. A miskolci közönség részvét-

teljesen kérdezte, hogy mi lett egy év alatt a híres ötösfogatból? Az ötösfogat játéka nagy 5-öst érdemelt. A Bocskay vezetősége gyönyörködhet művében.

A mérkőzésről sokat írni nem lehet. Egyetlen gól esett, azt is miskolci half rugta és Bocskay hátvéd segítette a hálóba. A Bocskay ugyan fölényben volt, de a csatársor játéka a tehetetlenség legfelsőbb fokát érte el. Végeredmény 1:0 (1:0) az Attila javára, amely előtt a győzelem révén az újabb remény csillogott fel az osztályozó elkerülésére.

Kelet válogatott csapatának bravuros eredménye Szolnokon

A nyolc újonccal útnakeresztett keleti válogatott várakozáson felüli sikert ért el Szolnokon. Középcsapata ellen, amelytől tavaly Debrecenben 4:0-ra kaptak ki, 1:1 arányban döntetlenül végzett és 77 percig vezetett, amikor a szorosabban ellene tévedő bíró által is támogatott Közép kornerből egyenlített.

A mérkőzés vezető gólját a nyíregyházi balszélső Margittay lötte. Kelet csapatának kapuját Kinál brvurosán védte, de kitűnő volt Négyessy és Pocsalyi is. Általában az egész csapat megfelelt és az amatőr futball talán megtalálta azt az utat, amely régi pozíciója visszahódításához vezet.

Amatőreredmények. Ezüstserleg mérkőzések: DVSC—DMTE 2:0 (2:0), D. KASE—DVSE 1:1 (1:0). — Bajnoki:

DEAC—KMOVE 4:0 (2:0). II. osztály: WFC—DDSE 3:2 (2:1), Turul—Postás 1:0, KTE—DMOVE 2:1.

Foto FC—Tégláskert 2:2. Góllövők Makay, Tóth, illetve Kovács és Ökrös.

A MAGYAR VÁLOGATOTT.

Budapest, május 6. A szövetségi kapitány a következőképpen állította össze a jövő vasárnap Budapesten Ausztria ellen szereplő magyar válogatott labdarugócsapatot:

Pálinkás (Szeged)—Polgár (Ferenfváros), Sternberg (Ujpest)—Seress, Szűcs (Ujpest), Lázár (Ferenfváros)—Korányi II. (Szeged), Vincze (Ujpest), Sárosi, Toldi (Ferenfváros), Titkos (Hungária). Tartalékok: Ujváry, Turay, Cseh II. (Hungária) és Vágó (Bocskay).

MOZI

A GRINZINGI GRÓFNŐ. A VÖRÖS FARKAS.

A Vigzínház hétfői kettős promierje alkalmából nagyszerű képeket pergett le a vásznon. Az első darab a férfivá serdült indián ifjúról, a Vörös Farkasról szól, aki szinte páratlan lovasbrvurokat mutat be a közönségnek. Eljöttől végéig érdekesítő, izgalmas ez a történet, amelyből nem hiányzik a szerelem sem. Rex, a csodáló bámulatos produkciókat nyújt ezúttal is, úgy, hogy a film méltán megtetszett a publikumnak.

A grinzingi grófnő tulajdanképpen, mint egy kis falusi kocsmáros lánya mutatkozik be, s csak később derül ki róla, hogy sokkal magasabb régiókból származik. A kis kocsmából átköltözik az előkelő grófi palotába, ekkor azonban már nagy szerelem ég benne a környékbeli postakocsis iránt. A szép szőke újdonsült grófkisasszonyt, hozzáakarkják kényszeríteni egy gógós arszlánhoz. A házasság azonban nem jön létre, mert a menyasszonyjelölt sokat sír és búslakodik, addig, amíg grófi nagynénje megszánja és visszaadja boldogságát: egy doboz ékszerrel útnak eresztí a postakocsissal. Happy-end. Tipikus bécsi film, bécsi operett a régi jó időkbeli, tele muzsikával, romantikával, bécsi levegővel. És kitűnő színészekkel.

A két film sikert aratott a bemutató alkalmával.

KÖZGAZDASÁG

DRÁGÁBB A GABONA.

Határidőüzlet:

Búza: május 15.74—75, június 15.56—58, tengeri május 11.69—70, július 11.44—46.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg 16.30—16.60, 78

kg 16.45—16.75, 79 kg 16.60—16.90, 80 kg 16.70—17.10, ftiszai 77 kg 16.20—16.35, 78 kg 16.35—16.50, 79 kg 16.50—16.65, 80 kg 16.60—16.80, rozs 11.20—11.50, tak. árpa 13.40—13.60, zab 13.85—14.10, tengeri tiszai 13.05—13.25.

A készérupiacon a búza nem változott, a rozs 10—30, zab II. 5, tengeri 25 és búzakorpa 5 fillérrel drágább.

Hivatalos valutaárfolyamok

1 angol font 16.50—16.80, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 USA dollár 340.80—344.80, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 román leu 3.20—3.30, 100 lira 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák silling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65, 100 dinár 7.80—8.30.

DEBRECENI ÁLLATVÁSAR

Lóvásáron felhajtás 752, eladás 316, szarvasmarhavásáron felhajtás 1814, eladás 861. Arak elősúlyban kilónként: vágómarha 32—44, kivételesen 46, borjú 42—60, kivételesen 66, bika 32—42, tinó 35—40, növendékmarha 34—39, fejőstehén 160—300 pengő darabonként. Vágóló 30—90, silány ló 30—70, közepes igás 90—150, jó igás 160—270, kocsiló 300 pengő és ezen felül, egyéves csikó 60—120. Irányzat kissé élénkebb.

URANIA

MAR CSAK 2 NAPIG

az "AMOK,"

a forró szenvedélyek filmje.

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

AZ ELSŐ ELŐADÁS

MÉRSÉKELT HELYARAKKAL!

ALLÁST KERESŐK LEGBIZTOSABBAN JUTNAK MUNKÁHOZ, HA LAPUNKBAN HIRDETNEK!

ARZÉN

Irta: MAURICE DARCEAUX

(12)

Sírás, átkozódás hallatszott napokon át a cellákból; sirás, átkozódás hangzott el a vádlottak ajkáról a kihallgatások során is, amelyeket Legrand vizsgálóbíró újra megkezdett. Most egyre csak azt kérdezte a parasztoktól, hogy mit szólnak ahhoz, hogy Gaucher anyó a halálos és sóhajokkal feleltek, vagy ha nagynehezen kinyögtek valamit, hát csak a sátán különös munkájának mondták az egészet. Egy-két értelmesebb fiatal földműves megkockáztatta azt az állítást, hogy Gaucher anyó egész életében hibbant eszű volt egy kicsit, most is csak örültségében állíthatta, hogy a mérgezés vádjá igaz lenne.

De a vén boszorkány temetése után következő harmadik napon újabb váratlan fordulat következett be. Az egyik letartóztatott asszony, Boudet-né vallomásra jelentkezett. De — sajátos módon — ő is csak Rouault-nak akart vallani.

„De hát miért nem mondja el nekem, ami a lelkét nyomja?” kérdezte Legrand a sápadt, dult arcú asszonytól, aki reszketve állott előtte.

„Gaucher anyó is csak az ügyész úrnak mondta meg”, makacszkodott a parasztaasszony, „én is Rouault ural-

akarak beszélni.”

Legrand a foga között mormogott valamit a parasztoktól butaságáról, azután nagy bosszusan elküldött az ügyészért.

Rouault sietve érkezett meg.

Amint belépett a szobába, özvegy Boudet-né egyszerre görcsös zokogásba tört ki.

„De hát mi baja, szerencsétlen asszony, mondja el nyugodtan”, csillapította az ügyész.

Boudet-né a földre vetette magát, átkarolta Rouault lábait és örvényhangon sikoltozni kezdett:

„Ne öljön meg, ügyész úr! Ne öljön meg, a szent szűz nevére kérem, irgalmazzon nekem!”

„Keljen fel, Boudet-né”, mondta Rouault nyugalmat erőltetve magára, „én nem vagyok hóhér, én nem ölhetem meg magát. S ha ártatlan, akkor a hóhér se nyulhat magához, hiszen a bíróság csak a bűnösöket ítéli el.”

„De én bűnös vagyok, nagy-nagy bűnös vagyok!” kiáltotta az özvegy még mindig a padlón fetrengve.

Rouault intett a börtönőrnek, aki erőszakkal fölszedte a testes, idős asszonyt a földről és a fal mellett álló padra kényszerítette.

„Most mondja el szép nyugodtan, hogy mi a bűne?”

„Oh, ügyész úr, hogy tudnám már én nyugodtan elmondani? Nyugodt én már soha ez életben nem leszek. Oda van az én lelkem nyugalma. — Mióta Gaucher anyó meghalt, minden éjszaka idejön az uram.”

„Ne beszéljen badarságokat”, vágott közbe Legrad, „a maga ura, aki három éve meghalt, akit a bonctermében darabokra szedtek, hogy jöhetne az ide?”

„Ott van az minden éjjel a cellámban, visszajár annak a lelke, nagyságos vizsgálóbíró úr. Nem bírom én már ezt ki tovább, inkább vágják le a fejemet, mert így tovább nem lehet élni.”

„Im, hát maga fél az urától, a halott urától?” kérdezte most Rouault.

„Ó, nagyságos ügyész úr, hogy ne félnék? Hiszen én öltem meg!”

„Maga ölte meg? Na lám! Hát aztán hogyan és miért?”

„Miért nagyságos ügyész úr? Hát tessenek megkérdezni minden embert a faluban, hogy micsoda rettenetes ember volt az én uram. Kocsmás volt, szerető volt, csak ha már kifogyott a pénzből, akkor jött haza a becsületes, hites feleségéhez. Hazajött! Igen ám, hogy felzabáljon mindent, ami a házamnál volt, hogy összerondítsa a tiszta szobámat, hogy szidjon, piszkoljon, üssön-verjen engemet. Egyszer még meg is

taposott, tessenek engem a doktor ural megvizsgáltatni, még most is rajtam a sarka helye. A gyereknek sem volt megállása előtte, tépte, marta, ütötte őket, mind a négyet, ahol csak érte. Égedelem volt avval az emberrel együtt élni, uram!”

„Hát azért ölte meg, mert rossz ember volt?” kérdezte Legrand. „A névtelen levélben az van, hogy az örökségért ölte meg az urát.”

„Hazugság annak a levélnek minden betűje! Hiszen bár lett volna mit örökölni utána, de nem volt.”

„Ne arról beszéljen most Boudet-né”, szolt közbe Rouault, „hanem arról, hogy hogyan ölte hát meg az urát.”

„Ó bár ne öltem volna meg! Mert rossz volt vele együtt élni, de halálában még rosszabb az az ember. Feljár annak a lelke minden éjszaka, aztán csak néz, csak néz rám azzal a nagy véres szemével, iszonyat arra rá gondolni is. Ó bár soha ne hallgattam volna arra a vén boszorkányra. Tört volna le a lábam, mielőtt rátettem az ő piszkos putrijának a küszöbére!”

„Gaucher anyóról beszél?”

„Óróla, bár ne tudnám a nevét se neki, mert halójóránban is átkozom. Ő mondta, hogy főztem bele az uramnak levesbe, majd nem fog akkor többet verni, rugdosni. De bár inkább százszor verne, mert én ezt ki nem bírom, rosszabb ez a halálnál!”

És Boudet-né újra zokogni kezdett.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szögig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLER, VASÁRNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Bagolyvár
vendéglő az alközönség budai jellegű kisköcsmája
Híd ucca 14.
Tel. 19-31.
3949

Itt a Pécsi kocsz.
Ára: legaacsonyabb. Hőfoka: legmagyarabb. Hamuja: finom por. A magyar kohászat diadala. Gabányi utóda Láng Miklós szén- és fátelépén. Csapó u. 20.

Megszépülhet
mindenki egyetlen doboz fényvédő mandulapaszttól és pudertől. Ha a tavaszi archámilástól túlérzékeny arcborít szepőlőtől, pattanástól, ráncképződéstől és túlbarnulástól vele megóvja. Földes, Vigmozinál, Bika-bérfház. 124

Margit-szálloda
Pensio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Betöltendő állás

Kersek
fűszer-, vas-, textil és borszakmában jártas szombattartó kereskedősegédet. Cim: Geiger Sámuel, Nagyléta. 75

Társat
kersek ötszáz pengővel, lehet nő is, jól jövedelmező vállalatomhoz. Cim a kiadóban. 1835

Deutsches
bescheidenes Fräulein für 1. Juni gesucht. Nyil u. 101.

Gyakorlott
kenyérelárusító kaucióval azonnal felvétetik. Arany János u. 28.

Főzőmindent,
hosszú bizonyítványokkal keres 2 személyt azonnalra, vagy 15-re. Péterfia 42-44. 737

Társat
kersek ötszáz pengővel, lehet nő is, jól jövedelmező vállalatomhoz. Cim a kiadóban. 1895

Urasági
inast május 15-re kersek, ki lövőpályán jártas, lovasságnál szolgáltak előnyben. Cim a kiadóban. 1803

Állást keresők

caucioval
pénzbeszedői, vagy eljárói állást kersek. Cim a kiadóban. 22

1000 P
óvadékkal pénzbeszedői, vagy hasonló állást kersek. Korpnai u. 12. sz. 123

Kiadó lakás

Egy
szép világos uccai szoba, konyha, kamara, mosóházzal, fűs udvarban június 1-re kiadó. Apafi ucca 20. 662

Központban
csinosan bútorozott tiszta szoba kiadó. Piac u. 58., I. em. 17. 58

Egy szoba,
konyha, kamara kiadó csendes udvarban. Budai Ézsaiás uccából nyíló Tarr ucca 3. sz., Kék villa. 1802

Kiadó
Simonyi ut 17. számú villalaks, kerttel mindenféle mellék-helyiséggel 4 szoba, hall 1935 november hó 1-re. Értekezni lehet dr. Mező Sándor Deák Ferenc u. 19. 100

Pincelakás
június elsejére kiadó. Domb u. 22. 126

Simonffy uccai 7.
számú bérfházban kiadó I. és II. em. két lakás, 4 szoba hallos, nov. 1-re. 125

Kiadó
különálló uccai bútorozott szoba, előszobával. Teleki 27. 1830

Három
szoba, fürdőszobás és kétszobás udvari lakás Piac 56. alatt kiadó. 1816

Kétszobás
udvari lakás, mellékhelyiségekkel (féregmentes) csendes, virágos udvarban kiadó. Szent Anna 34. 1832

Egy szoba,
konyha, előszoba, élskamrás lakás kiadó. Varga u. 12. 8

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz, Postakert, Gyár ucca 6/b. 1839

Uccai
különbejárattú bútorozott szoba kiadó. Piac ucca 43., I. em. 2. Svetits-palota. 21

Kiadó
3 szobás lakás és üzlethelyiség Kazinczy u. 12. sz. alatt, ugyan-ez a ház eladó. 1806

Modern
háromszobás uccai lakás — augusztusra kiadó. Maróthy György ucca 5. 1810

Lakást keresők

Központban
ny. MAV főtisztviselő aug. elsejére földszintes, összkomfortos kétszobás lakást keres. — Ajánlatokat bérösszeg megjelölésével „MAV” jelgére a kiadóba kérek. 720

Üzletek

Üzlethelyiség,
forgalmas helyen, külön pinceraktár kiadó. Sas u. 2. Értekezni Dénesnél, Cegléd u. 22. 4794

Budapesti
gallértisztító képviselőt — Kossuth u. 15. alól áthelyeztem Csapó u. 3. 4796

Jómenetelű
fűszerüzlet berendezéssel, áruval elköltözés végett azonnal átadó. Cim a kiadóban. 80

Forgalmas
fűszerüzlet berendezéssel, lakással és mellékhelyiségekkel kiadó. Attila tér 2. 108

Műhelynek
két nagy udvari helyiség kiadó. Széchenyi ucca 29. 128

Korcsma,
forgalmas helyen kiadó, esetleg házzal eladó és egy antik szőnyeg eladó. Maróthy ucca 3. sz. 726

Eladás

Alló
modern diórászekrény, cégtáblák, 5 és 3 méter, kóser zsiros bödönök, kiskályha, székek, teknők, egyéb ingóságok minden elfoagadható áron eladók. Értekezni: Piac 49., nyomdában.

Hubertus
kilenc pengőtől, raglánok, felöltők hasonló olcsón Weisz Sándornál, Csapó 10. 4453

Teljeser
új Citroen autó tulajdonos elhallozása miatt eladó. Széchenyi ucca 40. 1809

Motorkerékpár
kötött állapotban 270 pengő készpénzért eladó. Kálmán tér 3. 1811

Alighasznált.
divatos sötétkék antilop cipő, 37-es számú, juttányosan eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 68

Akác szőlőkaró
180 cm-es eladó. Varga u. 11. Telefon 15-18. 1715

Eladó
egy transzparens és hatóságilag engedélyezett benzinkamara. Miklós u. 49. 53

Jó állapotban
levő spahtort és kétkarikás gázresó eladó. Széchenyi ucca 12. 66

Eladó
üvegajtós szekrény 270x200 méterben, továbbá sima bórvarrógép „Singer” alig használt, egy lyukkaló gép prima állapotban, egy fűszeres stélási fiókos pulktal. Hatvan u. 23. 14

Ujónnan
nyitott fehérnemű szaküzletben most olcsón vásárolhat Steuer, Csapó 10. 4486

Üzemképes
Ford személyautó négyszáz pengőért. Különféle használt teherautók igen előnyös árban, esetleg részletre is megbízásból eladók. Mezőgazdák, Debrecen, Hunyadi u. 13. 4741

Eladó
400 négyszögletes ház hely. Lelhel u. 41. sz. Értekezni Busi u. 15. 8

Akác szőlőkaró,
hasított, 190 hosszú, eladó. — Varga u. 11. Telefon: 15-18. 19

Eladó
a hajdubagosi szőlőkertben az állomáshoz közel 1 k. hold 916 négyszögöl föld. Érdeklődni: Debrecen, Homok u. 17. sz. a. lehet. 1805

Bútor

Gyermekkoesi
legolcsóbb legjobb, legszebb a „Vica” gyermekkoesi üzemgyártmánya. Piac ucca 83. Beszerezhető Kántor és Rosenberg cégeknél. 3576

Gyermekkoesi,
keveset használt, olcsón eladó. Hadházi ucca 5., 7. ajtó. 1794

Kombinált
nyugagyak a legszebb és legolcsóbb kivitelben kaphatók. — Hatvan 21. 4776

Sötétbarna
politurozott hálószoba bútor eladó Kovács asztalosnál, Vénkert, Domokos Lajos ucca 26. 1714

Rádió

Rádió,
2+1 és 3+1, közép- és hosszuhullámra, megbízásból eladó. Megtekinthető: Széchenyi u. 35. keresztépület bar. 111

Rádióját,
villamos berendezését a költözések alkalmából legolcsóbban, szakszérien szereljük, rádió karbantartás havi 1 pengőért. Tóth István rádió és villanszerelő, Hatvan u. 17. szám. 4578

Eladó
3+1 csöves rádió, lengőnyelves hangszóróval, 80 pengőért — Hajnal uccai barakfelügyelőnél. S

Hangszer

Koncert pianino,
világmarkás, gyönyörű hangú eladó. Schmidt, Hunyadi u. 18.

Pianino,
modern, szép hangú, bérelhető: Schmidt, Hunyadi 18. Hangszerműhely. 127

Vétel

Megvételre
kersek gyöngyűk tojást kottoló alá. Apafi u. 20. szám. 635 1766

Gázvasalót
megvételre veszek. Üzlethelyiség kiadó. Hunyadi ucca 14. — Zalogház. 74

Ingatlan

Eladó
adómentes ház, átváltható teherrel, gyümölcsös, elfogadható ártért. Böszörményi út 11. A. 1849

Házhelyek
Kerekes telepen, Szávay Gyula ucca 2. szám alatt olcsón eladók. 719

ÜDÜLŐTELEP
céljára 300-600 négyszögöl, részben árnyas, föltétlen egészséges, pormentes, vasúti megálló közelében levő, kétszobás lakásból álló házastelket keresünk a városhoz lehetőleg 8-10 km. körzetben. Részletes és a komoy értéket feltüntető ajánlatok: Nyomdászegyet Elnöksége, Arany János ucca 30. szám alá küldendők.

Különféle

Poloskairtást,
melyirtást, cyángázzal, lakások vizsgálását, valamint bútordarabok, ruhák és szőnyegek darabonkénti cyanozását, szlftását saját helyiségemben törvényes felelősséggel végzem. Poloska, sváb és patkányszer kapható. Nánássy, Kossuth ucca 47. sz. 4398

Vasárnap
este Pesti uccán elmaradt Mackó nevű szürkés puli, nyakcsíjjal. Megtalálójá Kükküllő ucca hat alatt jutalmat kap. 1846

Elveszett
Miska nevű vörös macska. — Megtaláló jutalomban részesül. Csapó ucca 32. 1848

Költözésekhez
villanyégőit becsereéli, újakat ige kölcsön ad, eltörött dísz tárgyakat szakszérien és olcsón javít Bárány rádióház, Szent Anna 1. sz. Rádió fölerakat. 3455

Poloskairtást
cyángázzal felelősséggel vállal Csala, Rákóczi u. 9. 131

Kerékpár,
új és használt, Steyr, Puch, Csepel, részletre is. Javítás, zománcozás legolcsóbban Keszler, Széchenyi u. 4780

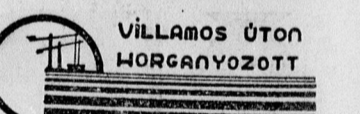
Gépjavitást,
vasesztergálást, hegesztést juttányosan készíti Ehrenreich, — Arany János ucca 37. 4433

Függönyök,
ágyterítők, fehérneműek olcsón. Géphímzés, aszurozás, endlízés. Csapó 31. 129

Takaréktűzhelyek
készen kaphatók, Megrendelést leszállított áron készíték. Kandia 15. 130

Háromnegyedes
használt gumi locsolócsövet veszek. Polgár ileányiskola, Deák Ferenc u. 8. 132

Poloskairtást
cyángázzal, lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Kiss, Kigyó u. 5. 122

HORT ÖBÁGY
SODRONYKERITÉSEK
NEUBAUERNÉL
MAGOSS GYÖRGY TÉR.
és KÉTMALOM U. SAROK.

Kertiszék,
pad, fürdőkád-kályha, rolló eladók. Hatvan ucca 49. 4774

Álló
modern diórászekrény, cégtáblák, 5 és 21,2 méter, kóser 25 literes zsirosbödönök, kiskályha, székek, teknők olcsón eladók. Értekezni: Piac 49., nyomdában

Költöztetést
teherautóval az ország bármely részére elvállalunk. Debreceni Autóforgalmi Rt. — Telefon: 15-12. 4564

Mosószappant,
jó házi minőségűt olcsón vásárolhat Katona szappanosnál, Degenfeld téri vassátor. (Fehértőji temetkezési vállalattal szemben.) 4775

Házivarrónó,
felsőruhában és fehérneműben jártas napi 1.50 fillérért ajánlkozik. Széchenyi u. 43. hátul az udvarban. 128

A szerkesztésért és kiadásért
felelős: Thury Levente, Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.